

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE
Carinska uprava Republike Slovenije

POROČILO O DELU CARINSKE
SLUŽBE V LETU 2005

Ljubljana, april 2006

KAZALO

UVOD	1
1 POENOSTAVITEV ZAKONODAJE IN ENOTNO IZVAJANJE CARINSKIH POSTOPKOV	3
1.1 NOTRANJA REVIZIJSKA SLUŽBA	3
1.2 SPREMEMBE CARINSKEGA ZAKONIKA IN REVIZIJA CARINSKEGA ZAKONIKA	3
1.3 POENOSTAVITEV POSTOPKOV	4
1.4 CARINSKI POSTOPKI Z EKONOMSKIM UČINKOM	5
1.5 POMOČ UDELEŽENCEM POSTOPKOV	5
1.6 PROJEKT EUL IN UVEDBA PRENOVLJENE ENOTNE UPRAVNE LISTINE 1. 1. 2006	6
1.7 PRAVILNO DELOVANJE SISTEMA CARINJENJA	6
1.8 SPROSTITEV BLAGA V PROST PROMET IN OPRAVLJENE KONTROLE	6
1.9 KATALOG UKREPOV	7
1.10 KULTURNA DEDIŠČINA	7
1.11 BLAGO Z DVOJNO RABO	7
1.12 VARNOST PROIZVODOV	7
1.13 ZAŠČITA OGROŽENIH VRST CITES	8
1.14 OZONSKI PLAŠČ	8
1.15 GENSKO SPREMENJENI ORGANIZMI	8
1.16 JEDRSKA VARNOST	8
1.17 DROGE IN PREPOVEDANE SESTAVINE	8
1.18 OROŽJE, STRELIVO, EKSPLOZIVI	8
1.19 ZDRAVSTVENO VARSTVO RASTLIN	8
1.20 ZDRAVSTVENO VARSTVO ŽIVALI	9
1.21 ZDRAVSTVENI NADZOR	9
1.22 MUČILNE NAPRAVE	9
1.23 ZAŠČITA PRAVIC INTELEKTUALNE LASTNINE	9
1.24 VNOS OZIROMA IZNOS GOTOVINE IN VREDNOSTNIH PAPIRJEV ČEZ DRŽAVNO MEJO	10
2 UČINKOVITO POBIRANJE DAJATEV	10
2.1 POBIRANJE OBVEZNIH DAJATEV	10
2.2 TROŠARINE	12
2.2.1 Podatki o trošarinskih zavezancih	12
2.2.2 Finančni učinki	12
2.2.3 Izvajanje kontrol	12
2.2.4 Pridobitev pristojnosti Carinske uprave RS na področju okoljskih dajatev	13
2.2.5 Aktivnosti CURS na področju izmenjave podatkov o gibanju trošarinskih izdelkov med državami članicami	13
2.3 ELEMENTI ZA DOLOČITEV UVOZNIH IN IZVOZNIH DAJATEV	13
2.3.1 Carinska tarifa	14
2.3.2 ZTI	14
2.3.3 Carinski laboratorij	14
2.3.4 Carinska vrednost	15
2.3.5 TARIC	16
2.3.6 Poreklo blaga	18
2.4 SKUPNA KMETIJSKA POLITIKA (SKP)	19
2.5 UPRAVNI POSTOPEK	20
2.6 INŠPEKCIJSKI NADZOR	20
2.7 SISTEM ANALIZE TVEGANJA (SAT)	22
2.8 KONTROLA NAMENSKE UPORABE MINERALNIH OLJ	22
2.9 IZVRŠBA	23
3 BOJ ZOPER KRIMINALNA DEJANJA	23
3.1 CARINSKE PREISKAVE	23
3.2 NEZAKONIT VNOS IN NEZAKONIT IZNOS PREPOVEDANIH DROG IN PREKURZORJEV	24
3.3 NEZAKONIT VNOS OROŽJA, CIGARET IN DRUGEGA BLAGA	24

3.4	NADZOR NAD IZVOZOM BLAGA Z DVOJNO RABO TER PROMETOM Z VOJAŠKIM OROŽJEM IN OPREMO.....	25
3.5	PREKRŠKI	25
3.6	REFERATI ZA ZATIRANJE TIHOTAPSTVA (RZT).....	25
3.7	MEDNARODNO ADMINISTRATIVNO SODELOVANJE	26
3.8	MEDNARODNE AKCIJE	26
3.9	DELOVNA SKUPINA SVETA EU ZA CARINSKO SODELOVANJE	26
4	UPORABA INFORMACIJSKE TEHNOLOGIJE IN UVEDBA E-POSLOVANJA.....	26
4.1	POVEZLJIVOST S SISTEMI EVROPSKE SKUPNOSTI	27
4.1.1	CCN/CSI.....	27
4.1.2	TARIC.....	27
4.1.3	NCTS.....	27
4.2	VKLJUČEVANJE V E-POSLOVANJE DRŽAVNE UPRAVE.....	27
4.3	TEHNOLOŠKA PODPORA.....	28
4.4	RAZVOJ IN DELOVANJE CARINSKEGA INFORMACIJSKEGA SISTEMA.....	28
4.5	ANALIZA PODATKOV IN PRIPRAVA POROČIL CURS IN ZUNANJIM UPORABNIKOM	29
4.5.1	Periodična poročila	29
4.6	OKOLJE CENTRALNEGA RAČUNALNIKA	30
4.6.1	Pooblastila v aplikacijah CIS in EUCIS.....	30
4.6.2	Pooblastila v aplikaciji TIS.....	30
4.6.3	Izpisi v aplikaciji CIS.....	30
4.7	INTRASTAT	30
5	IZBOLJŠANJE STROKOVNOSTI DELA ZAPOSLENIH IN POGOJEV ZA NJIHOVO DELO	31
5.1	ČLOVEŠKI VIRI	31
5.1.1	Kadrovska struktura carinske službe in zaposlovanje v letu 2005.....	31
5.1.2	Podelitev priznanj carinske službe.....	33
5.2	IZBOLJŠANJE POGOJEV ZA DELO	33
5.2.1	Tekoči in investicijski odhodki.....	33
5.2.2	Javna naročila	35
5.2.3	Sodelovanje pri vzpostavitvi zunanje meje EU	36
5.3	USPOSABLJANJE IN IZPOPOLNJEVANJE.....	36
5.3.1	Pregled usposabljanja in izpopolnjevanja carinskih delavcev	37
5.3.2	Strokovna pomoč tujim upravam	39
6	IZBOLJŠANJE MEDNARODNE VLOGE CARINE.....	40
6.1	DVOSTRANSKI SPORAZUMI O CARINSKEM SODELOVANJU.....	40
6.2	DVOSTRANSKA STROKOVNA POMOČ	40
6.2.1	Hrvaška.....	40
6.2.2	Makedonija	40
6.3	IZVAJANJE ZAKONA O DOSTOPU DO INFORMACIJ JAVNEGA ZNAČAJA (ZDIJZ).....	41
6.4	STIKI Z JAVNOSTJO	41
6.5	INTERNET – INFORMIRANJE OKOLJA PREKO SPLETNEGA STREŽNIKA WWW.GOV.SI/CURS.....	41

Uvod

Osnovni zakonski okvir poslovanja carinske službe v Republiki Sloveniji po vstopu v EU predstavljajo Zakon o carinski službi, Carinski zakonik Skupnosti, Zakon o trošarinah, Zakon o DDV in podzakonski akti, izdani na njihovi podlagi. Naloge carinski službi nalaga vrsta drugih zakonskih in podzakonskih predpisov, po vstopu v Evropsko unijo pa se večina evropskih predpisov na carinskem področju uporablja neposredno.

Dolgoročni cilji podprograma in kazalniki, s katerimi je bilo mogoče spremljati doseganje zastavljenih ciljev, so bili začrtani v strategiji razvoja carinske službe, ki je določila naslednje strateške prioritete:

1. poenostavitev zakonodaje in enotno izvajanje carinskih postopkov,
2. učinkovito pobiranja dajatev,
3. boj zoper kriminalna dejanja,
4. uporaba informacijske tehnologije in e-poslovanja,
5. izboljšanje strokovnosti dela zaposlenih in pogojev za njihovo delo,
6. izboljšanje mednarodne vloge carine.

Carinska uprava Republike Slovenije je v letu 2004 izvedla obsežno reorganizacijo carinske službe zaradi vstopa v EU, katere posledica sta bila prerazporeditev dela zaposlenih v druge državne organe ter prenos objektov in opreme na mejnih prehodih, kjer je carinska služba prenehala opravljati nadzor. Glede na prvotno sprejeti proračun za leto 2005 so bila z rebalansom proračuna močno zmanjšana sredstva za maso plač, materialne in druge stroške ter investicije v višini 1.100.000 tisoč SIT, z namenom, da se dodelijo organom, h katerim so bili prerazporejeni delavci, zgradbe in oprema.

V okviru načrtovanih sredstev so bile v letu 2005 načrtovane aktivnosti za uresničitev posameznih zgoraj navedenih ciljev.

Na področju poenostavitve zakonodaje in enotnega izvajanja carinskih postopkov so se glavne aktivnosti nanašale na:

- uvedbo sprememb Carinskega zakonika z vpeljavo pooblaščenega gospodarskega subjekta;
- sprejem in uvedbo celovite revizije Carinskega zakonika;
- vključevanje gospodarskih subjektov v sprejemanje zakonodaje EU;
- uvajanje poenostavitve in sporazumov o medsebojnem sodelovanju z gospodarstvom za okrepitev sodelovanja z gospodarstvom.

Na področju učinkovitega pobiranja dajatev so bile načrtovane naslednje naloge:

- izboljšanje kvalitete in obsega nadzora in kontrole na carinskem in trošarinskem področju;
- boljša uporaba analize tveganja z vpeljavo skupnih kriterijev in standardov ter učinkovita izmenjava podatkov;
- aktivnosti zoper napačno deklariranje blaga (tarifa, vrednost, poreklo);
- izboljšanje sodelovanja med carino in ostalimi organi (davčna služba, devizni inšpektorat, veterinarska in fitosanitarna inšpekcija ...).

Na področju boja proti kriminalnim dejanjem so bile zastavljene naslednje naloge:

- razvoj in obvladovanje metod analize tveganja in selektivnosti na področju III. stebra;
- okrepljen boj proti prevaram in piratstvu;
- izboljšanje informacijske podpore in izmenjave podatkov;
- sodelovanje v skupnih carinskih akcijah;
- izboljšanje sodelovanja z drugimi carinskimi upravami in ustanovami EU;
- izboljšanje sodelovanja z ostalimi nacionalnimi organi (policija, AFCOS, pravosodje ...).

Na področju uporabe informacijske tehnologije in uvedbe e-poslovanja je bilo načrtovano sodelovanje v aktivnostih Komisije za uvedbo naslednjih sistemov projekta elektronske carine:

- uvedba avtomatiziranega izvoznega sistema;
- uvedba avtomatiziranega uvoznega sistema;
- vzpostavitev sistema za izmenjavo informacij na področju analize tveganja;
- izgradnja podatkovne zbirke pooblaščenih gospodarskih subjektov;
- vzpostavitev enotnega okna;
- vzpostavitev enotne vstopne točke za operaterje;
- izgradnja enotnega carinskega informacijskega portala;
- izvedba nacionalnega dela projekta informatizacije gibanja in nadzora nad trošarinskimi izdelki, harmoniziranimi v EU.

Na področju izboljšanja strokovnosti dela zaposlenih in pogojev za njihovo delo so bile glavne naloge:

- dokončati delo na področju reorganizacije carinske službe zaradi vstopa RS v EU;
- pridobitev dodatnih pooblastil CURS;
- izboljšanje sistema notranjih kontrol in delovanja revizijske službe;
- priprava in izvedba sistema izobraževanja in usposabljanja za učinkovito delovanje službe;
- aktivno sodelovanje CURS v programih Carina 2007 in Fiscalis;
- pomoči pri izterjavi davščin.

Na področju mednarodnega sodelovanja je bilo delo carinske službe usmerjeno v:

- ustrezno predstavljanje carinske službe v mednarodnih ustanovah in organih, ki se ukvarjajo s carino (Svetovna carinska organizacija, Svetovna trgovinska organizacija ...);
- nudenje strokovne pomoči državam z evropsko perspektivo;
- aktivnosti na področju dvostranskega sodelovanja.

1 Poenostavitev zakonodaje in enotno izvajanje carinskih postopkov

1.1 Notranja revizijska služba

Pravilno, popolno in pravočasno izvajanje poslovnih procesov v carinski službi nadzirajo tako notranji kot zunanji nadzorni mehanizmi. Notranji nadzor se izvaja na treh ravneh; z notranjimi kontrolami v carinskih uradih, notranjim strokovnim nadzorom sektorjev Generalnega carinskega urada in z v letu 2004 ustanovljeno notranjo revizijsko službo. V letu 2005 je notranja revizijska služba začela z izvajanjem notranjih revizij v skladu z letnim načrtom, ki je bil pripravljen na podlagi ocene tveganosti organizacijskih enot CURS. Revidirani so bili postopki carinjenja blaga, izdaje dovoljenj za poenostavljene postopke, pobiranja tradicionalnih lastnih sredstev, upravljanja z inštrumenti zavarovanja, naknadnega obračuna dajatev, izvajanja notranjega strokovnega nadzora in upravljanja z dokumentarnim gradivom. Poleg vsakoletne revizije izvrševanja proračuna Računskega sodišča RS sta Evropsko računsko sodišče in Evropska komisija kot zunanji nadzorni ustanovi v letu 2005 revidirali in inšpicirali izvajanje skupnostnega tranzitnega sistema, izvajanje skupne kmetijske politike in pobiranje tradicionalnih lastnih sredstev.

Ugotovitve izvedenih nadzorov oziroma revizij niso pokazale velikih nepravilnosti oziroma neskladnosti pri izvajanju postopkov v carinski službi. Za odpravo posameznih nepravilnosti, izboljšanje poslovanja in sistema notranjih kontrol pa je carinska služba na podlagi priporočil revizijskih ustanov sprejela ustrezne ukrepe.

1.2 Spremembe Carinskega zakonika in revizija Carinskega zakonika

Od 1. januarja 1994 uporabljajoči se Carinski zakonik je bil sad dolgoletnega usklajevanja postopkov držav tedanjih članic, katerega rezultat je bil tudi ta, da je vsaka država članica vnesla v zakonik nekaj svoje dotodanje prakse, kar je povzročilo mnogovrstnost postopkov v praksi. Poleg tega je Carinski zakonik primarno urejal »papirno poslovanje«, saj skoraj ni imel določb o brezpapirnem poslovanju. Kolikor je bil zakonik napredek glede na prejšnje stanje, pa je z vidika sodobnega poslovanja zaostajal za možnostmi, ki so se pokazale z uvedbo računalniško podprtih postopkov. Resolucija Sveta o enostavnem in brez papirnim poslovanju med carino in gospodarstvom je spodbudila Evropsko Komisijo skupaj z državami članicami k pripravi večletnega strateškega načrta e-carine, ki vključuje tako projekt priprave pravnih podlag s pripravo revidiranega Carinskega zakonika kot tudi operativni projekt razvoja in uvedbe računalniško podprtih sistemov poslovanja s carino.

Vizija e-carine je kratka in določa, da bodo Komisija in države članice uvedle sistem, ki bo temeljil na naslednjih postavkah:

- elektronska izmenjava podatkov med carinskimi uradi po vsej Skupnosti za potrebe vlaganja carinskih deklaracij kakor tudi za namene varnosti in druge namene (npr. začetna deklaracija);
- uvoznik naj ima možnost vložitve carinske deklaracije in skupne deklaracije v elektronski obliki iz kraja svojega sedeža, ne glede na to, kje je blago vstopilo na carinsko območje;
- izvoznik naj ima možnost vložitve carinske deklaracije in skupne deklaracije v elektronski obliki iz kraja svojega sedeža, ne glede na to, kje bo blago izstopilo s carinskega območja;
- pobiranje in povračilo dajatev se izvede tam, kjer ima uvoznik sedež oziroma kjer vodi svoje knjigovodstvo;
- izbira blaga za carinski pregled in kontrolo naj temelji na analizi tveganja vključno s kriteriji analize tveganja, določenimi na ravni Skupnosti;
- pooblaščen gospodarski subjekt je poseben kriterij varnosti (status), ki omogoča podjetju izvajanje postopkov po vsej EU z izpolnjenim kriterijem varnosti. Ta status lahko dobijo tudi špediterji in agenti, vključuje pa lahko poenostavitve za izvajanje carinskih postopkov;
- gospodarstvo ima dostop do informacijskega portala in skupno dostopno točko za uvozne in izvozne postopke (transakcije), ne glede na državo članico, v kateri se postopek začne ali konča;

- vsi obstoječi in bodoči računalniški sistemi, ki se nanašajo na poslovanje carine, bodo v bodoče del večletnega strateškega načrta e-carine, da se bo dosegel enoten sistem (vključitev sistemov TARIC in NCTS ipd.). Upoštevali se bodo tudi obstoječi in bodoči fiskalni sistemi (VIES EMCS).

Trenutno je večletni strateški načrt MASP (*Multi Annual Strategic Plan*) v obravnavi v okviru e-carine, kjer že poteka delo v delovnih skupinah na posameznih področjih izvedbe načrta. Večletni strateški načrt MASP bo sprejet s sklepom Sveta in bo zavezujoč za vse države članice.

Carinska uprava Republike Slovenije je bila v letu 2005 močno vključena tako v izgradnjo večletnega strateškega načrta e-carine preko programa Carina 2007 in svoje skupine za e-carino kot tudi v revizijo Carinskega zakonika, ki se pripravlja s strani Komisije. Evropska komisija je pozvala države članice in gospodarstvo, naj se čim bolj intenzivno vključi v ta proces. Predstavniki Carinske uprave RS so obravnavali revidirani Carinski zakonik tudi v okviru sekcij za Carinski zakonik, ki so: Sekcija za splošna pravila, Sekcija za postopke z ekonomskih učinkom, Sekcija za carinska skladišča in proste cone, Sekcija za povračila ter Sekcija za enotno upravno listino. Zavedajoč se nevarnosti novih terorističnih dejanj, je Komisija uvedla poseben varnostni mehanizem kontrole blaga pred vstopom na območje Skupnosti. Uvedba najav blaga oziroma varnostnega in zaščitnega preverjanja blaga pred vstopom v EU je bila sprejeta z uredbo 648/2003. Ta uredba uvaja tudi poseben status pooblaščenega gospodarskega subjekta. Evropska komisija je začela takoj po sprejetju te uredbe v okviru programa Carina 2007 poseben pilotski projekt AEO. Carinska služba RS se je dejavno vključila v ta projekt in pridobila bogate izkušnje.

1.3 Poenostavitev postopkov

Na področju olajšanja pretoka blaga se je pojavila potreba po vključitvi evropskega gospodarstva v do tedaj nacionalne poenostavitve, k čemur so slovensko carino spodbujali tudi evropski projekti na tem področju. Evropska Komisija je namreč podprla številne projekte za izboljšanje konkurenčnosti gospodarstva v skladu z Lizbonsko strategijo. Carinska uprava Republike Slovenije se je v te projekte aktivno vključila, saj je dejavno sodelovala in še deluje v naslednjih projektih:

- dogovor o sodelovanju med Carinsko upravo RS in Carinsko upravo Republike Avstrije pri izvajanju poskusnega projekta enotnega evropskega dovoljenja za uporabo poenostavljenih postopkov – hišno carinjenje;
- centralizirano carinjenje pomeni postopek, da se z mesta sedeža podjetja blago carini kjer koli v EU. Sporazum o centraliziranem carinjenju sklepa Carinska uprava Republike Slovenije z Republiko Francijo. Centralizirano carinjenje je tudi carinjenje, predvideno v prenovljenem Carinskem zakoniku, in bo povečalo konkurenčnost evropskega gospodarstva;
- Carinska uprava Republike Slovenije aktivno sodeluje v evropskem pilotnem projektu pooblaščenega gospodarskega subjekta, kamor se je vključilo tudi podjetje Gorenje iz Velenja. Projekt išče možnosti izkoriščanja posebnega statusa AEO z vidika varnosti in poenostavitve. S pridobitvijo tega statusa bi bilo podjetje deležno olajšav glede kontrol, kar bo močno pospešilo hitrost poslovanja;
- uvedba elektronskega podpisa je področje, kjer je Komisija podprla prizadevanja držav članic po enotnem pristopu uporabe tega, saj je poslovanje za podjetja tako pregledno in brezpapirno. V okviru Carine 2007 je Komisija podprla oceno dobre prakse.

V preteklih letih je Carinska uprava Republike Slovenije uvedla številne poenostavitve, ki pa so zaradi odprtja trga na 25 držav članic in enotnega carinskega prostora na mnogih področjih izgubile pomen. Število teh dovoljenj pada in ta trend je pričakovati še v naslednjem letu. Na drugi strani globalna podjetja, ki so močno vključena v svetovni trg, povečujejo menjavo z nekaterimi državami vzhoda, npr. s Kitajsko, kar nalaga carinskim organom nove zadolžitve. Tem podjetjem posveča carina posebno pozornost z uvajanjem novih poenostavitev, kot so status AEO, uvedba brez papirnega poslovanja ipd., obenem pa kontrolo čedalje bolj usmerja na varnostna in zaščitna področja. Uvedbo statusa pooblaščenega gospodarskega subjekta bo v naslednjih letih glavna naloga in cilj na področju pospeševanja pretoka blaga in prednost za gospodarstvo.

Vrsta poenostavitev in število izdanih dovoljenj	leta 2005
OZ – dovoljenje za opustitev zavarovanja v tranzitnih postopkih	1
PO – dovoljenje pooblaščenega pošiljatelja	3
SZ – dovoljenje za uporabo skupnega zavarovanja v tranzitnih postopkih	80
HI – dovoljenje za hišno carinjenje pri izvozu	91
HU in PR – dovoljenje za hišno carinjenje in status pooblaščenega prejemnika pri uvozu	89
PU – dovoljenje za poenostavljeno prijavljanje pri uvozu	32
PI – dovoljenje za poenostavljeno prijavljanje pri izvozu	18
SKUPAJ	314

Število izdanih dovoljenj za carinske poenostavitve

1.4 Carinski postopki z ekonomskim učinkom

Carinski postopki z ekonomskim učinkom so v upadanju, obenem pa se večja pozornost posveča izpolnjevanju gospodarskih pogojev. Tako je bilo v obdobju predhodnega leta v Sloveniji izdanih 5 dovoljenj za postopek aktivnega oplemenitenja, pri katerem so bili izpolnjeni gospodarski pogoji iz priloge 70, del B, za katere je potrebno določene podatke posredovati v zbirko ISPP in jih poslati Komisiji. V letu 2005 je bilo izdanih 41 predhodnih dovoljenj za postopke aktivnega (E01) in 275 dovoljenj za postopek pasivnega (E35) oplemenitenja. V skrajšanem postopku je bilo izdanih 1568 dovoljenj za aktivno oplemenitenje in 840 dovoljenj za pasivno oplemenitenje.

	Predhodna dovoljenja za aktivno oplemenitenje	Predhodna dovoljenja za pasivno oplemenitenje
CU Sežana	0	0
CU Jesenice	0	6
CU Celje	9	15
Cu Brežice	1	16
CU Murska Sobota	13	17
CU Dravograd	0	7
CU Maribor	7	16
CU Nova Gorica	3	41
CU Koper	0	3
CU Ljubljana	8	154
skupaj	41	275

Aktivno in pasivno oplemenitenje

V letu 2005 se je zmanjšalo zanimanje za carinska skladišča tipa D, število ostalih skladišč je ostalo približno enako, vendar se je število carinskih skladišč tipa A povečalo za sedem novih skladišč.

	Leto 2002	Leto 2003	Leto 2004	Leto 2005
tip A	45	45	43	50
tip C	11	12	15	13
tip D	204	199	174	101

Število carinskih skladišč po tipih

1.5 Pomoč udeležencem postopkov

Carinska uprava Republike Slovenije je, da bi pomagala udeležencem v postopkih, v letu 2005 poslala podjetjem in državnim organom, carinskim organom in drugim utnovam 773 pisnih odgovorov, predlogov in pripomb. Poleg tega je bilo fizičnim in pravnim osebam poslanih 736 odgovorov na njihova pisna vprašanja. Da bi se postopki izvajali in predpisi tolmačili enotno v vseh carinskih uradih, je Generalni carinski urad izdal 15 navodil in pojasnil. V letu 2005 je Carinska uprava Republike Slovenije sodelovala pri pripravi 27 predpisov.

1.6 Projekt EUL in uvedba prenovljene Enotne upravne listine 1. 1. 2006

Z uredbo 2286/2003 je Komisija sprožila obsežen projekt v vseh državah članicah zaradi poenotenja uporabe enotne upravne listine kot dokumenta skupne carinske deklaracije. Ta dokument je osnova za bodočo uvedbo najave blaga (uredba 648/03) in elektronsko vlaganje carinskih deklaracij (revidirani Carinski zakonik). Projekt je obsegal naslednje naloge:

- priprava novega pravilnika o enotni upravni listini;
- spremljanje evropskega plana in poročanje Komisiji;
- priprava razpisne dokumentacije in razpisa za spremembe SICIS;
- spremembe SICIS;
- priprava delno spremenjenih obrazcev;
- priprava obvestil glede priprav na implementacijo uredbe 2286/2006;
- izobraževanje uporabnikov;
- vzpostavitev rednega obveščanja udeležencev v carinskih postopkih na področju EUL (sistem objave sprememb šifrantov, kataloga sporočil, sistem predhodno najavljenih sprememb pravilnika, kar je omogočalo izdelovalcem programske opreme pravočasno prilagoditev);
- priprava odgovorov udeležencem v carinskih postopkih;
- priprava navodila o izpolnjevanju črkovnih polj EUL.

Prenovljena EUL je bil v decembru uspešno preizkušena v slovenskem informacijskem sistemu SICIS in 1. 1. 2006 uspešno uvedena v prakso.

1.7 Pravilno delovanje sistema carinjenja

Carinska uprava Republike Slovenije stalno skrbi za pravilno delovanje avtomatiziranega sistema carinjenja z vzdrževanjem sistema poslovnih pravil, pri čemer uporablja računalniško aplikacijo SPP (sistem poslovnih pravil). Ta pravila so vključena v carinski informacijski sistem, tako da carinik ne more narediti napake formalne ali materialne narave. Vloga carinika je tako vezana na vsebinsko preverjanje. Testna in produkcijska verzija aplikacije SPP ves čas zagotavlja pravilen vnos podatkov v EUCIS. Od 1. 1. 2006 dalje je v uporabi aplikacija SPP06, medtem ko aplikacija SPP zagotavlja pravilno delovanje sistema do vključno 31. 12. 2005. Poslovna pravila je bilo potrebno v letu 2005 opredeliti in vnesti na novo zaradi uvajanja novega carinskega informacijskega sistema SICIS. V obdobju od avgusta do decembra 2005 je bilo programiranih 336 poslovnih pravil, ki delujejo v SICIS, dodatno je bilo za namene osnovnega delovanja v nadzornem delu SICIS vnesenih 59 poslovnih pravil, ki delujejo v nadzornih evidencah.

1.8 Sprostitev blaga v prost promet in opravljene kontrole

	Leto 2001	Leto 2002	Leto 2003	Leto 2004	Leto 2005
Število EUL	741.802	771.574	830.305	430.073	181.444

Število carinskih deklaracij za sprostitev v prost promet

V letu 2005 se je močno zmanjšalo število carinskih deklaracij za sprostitev v prost promet. Opravljene kontrole so bile o obsegu načrtovanega in poročila o njih so bila poslana Komisiji v skladu z načrtom merjenja rezultatov, ki ga izvaja Komisija. Pri vseh deklaracijah so se ugotavljali pogoji za sprejem carinske deklaracije in računalniške kontrole obračuna dajatev. Poleg tega so se v približno 25 % preverile listine, v 5 % pa se je opravil pregled blaga. Približno 10 % deklaracij je deležnih nekaterih drugih posebnih kontrol, kot so izvajanje prepovedi in omejitev, poreklo, vrednost ali odvzem vzorcev. Približno 60 % blaga z manjšim tveganjem ni podvrženo preverjanju, kar z uporabo metod analize tveganja omogoča hiter pretok blaga v korist gospodarstva. Poleg tega je bilo v letu 2005 opravljenih 357 naknadnih inšpekcijskih pregledov, na podlagi katerih je bilo zahtevano naknadno plačilo dajatev v višini 222.462.347,00SIT.

	Brez preverjanja	Pregled blaga	Preverjanje vseh listin	Odvzem vzorcev
leto 2002	66,22	0,84	16,96	3,04
leto 2003	69,64	0,71	19,36	2,42
leto 2004	51,79	2,55	33,77	2,92
leto 2005	44,45	5,51	24,91	0,08

Vrste opravljenih kontrol

1.9 Katalog ukrepov

Carinska uprava Republike Slovenije stalno vzdržuje katalog ukrepov, ki jih morajo izvajati cariniki v primeru zaznave kršitev predpisov s področja prepovedi in omejitev. Katalog ukrepov je praktični pripomoček cariniku, da lahko hitro ukrepa, saj ima v katalogu v celoti opisan postopek. Zaradi nekaterih sprememb zakonodaje je bilo v letu 2005 potrebno spremeniti katalog ukrepov na področju:

- tekstila, jekla in obutve,
- odpadkov,
- jedrske varnosti.

Poleg omenjenih sprememb kataloga je bilo dodano novo področje za orožje, strelivo in eksplozive. Področje je bilo pripravljeno na podlagi Zakona o orožju (Uradni list RS, št. 61/00), Zakona o eksplozivih (Uradni list RS, št. 96/02) in Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 82/949, z vsemi spremembami).

1.10 Kulturna dediščina

Predstavniki CURS so sodelovali na sestanku Odbora za predmete kulturne dediščine pri DG TAXUD v Bruslju, kjer je bil predstavljen osnutek nove spletne strani DG TAXUD-a z vprašalnikom, na katerega je carina skupaj z Ministrstvom za kulturo tudi odgovorila. Pomembno je bilo sodelovanje na dveh mednarodnih seminarjih (Budimpešta, Madrid) zaradi predstavitve postopkov pristojnih organov in njihove (ne)učinkovitosti pri izvajanju nadzora ter izmenjave izkušenj na tem področju. Na novo je bila ustanovljena razširjena medresorska skupine VARDED – varstvo dediščine, katere članica je tudi Slovenija. Glavni tema sta bili problematika strokovnih mnenj in postopki med pristojnimi organi.

1.11 Blago z dvojno rabo

Carinska uprava Republike Slovenije je sodelovala pri pripravi sprememb Uredbe o izvajanju nadzora izvoza blaga z dvojno rabo. Nadaljevalo se je sodelovanje v projektu »Akcijski načrt EU«. Na sestanku z italijanskimi predstavniki so bile glavne teme izmenjava medsebojnih izkušenj, sezname in prepoznavanje blaga, uporaba splošnega in globalnega dovoljenja, povezave aplikacije TARIC z informacijskim sistemom in podobno. V projektni skupini PIT je carina sodelovala pri pripravi ocene izvedljivosti projekta PIT (orodje za identifikacijo blaga z dvojno rabo) ter na usposabljanju za potrditev inštruktorjev za PNN (program notranjega nadzora). V letu 2005 je bilo 47 rednih in dopisnih sej Komisije za nadzor nad izvozom blaga z dvojno rabo.

1.12 Varnost proizvodov

V letu 2005 je bilo na intranetu pod rubriko Obvestila RAPEX, v katerem se nahajajo obvestila o zavrnjenih proizvodih na trgu EU, objavljenih 254 obvestil. Namen teh obvestil je obveščati carinike, da so določeni proizvodi nevarni ali neskladni z »direktivami novega pristopa« (uredba 339/93). Ministrstvo za gospodarstvo je v okviru projekta PHARE pripravilo predstavitev za določene predstavnike pristojnih organov. Cilj projekta je uveljavitev informacijske podpore sistema ICSMS v Republiki Sloveniji, ki bo omogočal izmenjavo informacij med nadzornimi organi o oceni nevarnosti, nevarnih proizvodih, o preskusnih metodah in rezultatih o proizvodih. Skupaj s tržnim inšpektoratom je bila izvedena akcija »Svetleči nizi«, v kateri so carinski organi pri carinjenju električnih novoletnih lučk natančneje preverjali oznako CE in druge pomembne podatke. V skladu s sporazumom med TIRS in CURS je carina obvestila tržni inšpektorat o 30 primerih neustreznih proizvodov.

1.13 Zaščita ogroženih vrst CITES

Od Agencije Republike Slovenije za okolje (ARSO) je carina dobila šest čitalcev za prepoznavanje osebkov CITES, ki so bili razdeljeni petim mednarodnim mejnim preходом, enega pa je prejel Sektor za preiskovalne zadeve – mobilna enota. Predstavniki carine se je udeležil koordinacijske delavnice med članicami EU na področju trgovine z zaščitnimi osebki v Veliki Britaniji. Delavnica je bila namenjena predstavnikom pristojnih organov, ki delajo predvsem na področju spremljanja in izvajanja predpisov o trgovanju z ogroženimi živalskimi in rastlinskimi vrstami, ter postopkom in organizaciji vpletenih organov. Carina vsake tri mesece poroča v Bruselj o kršitvah na področju zaščite ogroženih vrst po konvenciji CITES. Največ odkritih primerov kršitev konvencije CITES je bilo v letu 2005 na Izpostavi Brnik. Carinski organi so v letu 2005 odkrili 42 primerov kršitev, odvzetih osebkov pa je bilo 687.

1.14 Ozonski plašč

Predstavniki carine so sodelovali na specialističnem usposabljanju za nadzor snovi, ki povzročajo tanjšanje ozonskega plašča, s predstavniki Evropske komisije in Skupine za zaščito ozonskega plašča na Ministrstvu za okolje. V skladu z zakonodajo s področja varovanja ozonskega plašča (uredba 2037/00) je bila pripravljena akcija poostrelega nadzora nad snovmi, ki povzročajo tanjšanje ozonskega plašča.

1.15 Gensko spremenjeni organizmi

V letu 2005 je Carinska uprava Republike Slovenije kot član medresorske delovne podskupine nadaljevala s projektom na področju biološke varnosti (GSO), kjer so obravnavali postopke čezmejnega gibanja GSO v skladu z uredbo EU št. 1946/2003 in različne pristope posameznih organov oziroma inšpekcij, pristojnih za to področje. Zaradi nacionalne uredbe so bile posredovane pripombe na Uredbo o izvajanju Uredbe št. 1946/2003 Evropskega parlamenta in Sveta ES o čezmejnem gibanju GSO.

1.16 Jedrska varnost

Zaradi problematike na področju nedovoljenega vnosa radioaktivnih snovi v Slovenijo je bil sklican sestanek med CURS in Upravo RS za jedrsko varnost (URSV), kjer so preučili vse možnosti za preprečevanje vnosa radioaktivnih snovi v Slovenijo. Oblikovano je bilo stališče, da se tudi Vlada Republike Slovenije seznanja s to problematiko. Ustanovljena je bila skupna delovna skupina za preprečevanje nedovoljenega vnosa in tranzita radioaktivnih in jedrskih snovi v Republiko Slovenijo, katere člani so tudi predstavniki carine. Cilj skupine je pripraviti program varovanja Republike Slovenije pred nedovoljenim vnosom radioaktivnih snovi. V tem letu so teklo tudi dvostranske aktivnosti med ZDA in Slovenijo pri izvedbi projekta postavitve portalnih monitorjev v Luki Koper in na mejnem prehodu Obrežje. 4. aprila 2005 je bil namreč podpisan sporazum med ameriškim ministrstvom za energijo in slovenskim ministrstvom za finance, ki predvideva postavitev ameriške opreme na obeh lokacijah v letu 2006.

1.17 Droge in prepovedane sestavine

Skupaj z MF in Urdom za kemikalije so predstavniki carine aktivno sodelovali pri spremembi zakonodaje EU v Komisiji za predhodne sestavine za droge v okviru DG TAXUD-a v Bruslju, in sicer predvsem pri uredbi Sveta (ES) 111/2005 in Uredbi Komisije (ES) 1277/2005. Na osnovi spremenjene zakonodaje so bili pripravljene postopki za izvajanje carinskega nadzora.

1.18 Orožje, strelivo, eksplozivi

Predstavniki carine so sodelovali v medresorski delovni skupini za dokončno pripravo besedila zakona o strateških materialih – kemično orožje (Zakon o nadzoru strateškega blaga posebnega varnostnega pomena) ter se udeležili dveh mednarodnih seminarjev – kemično in vojaško orožje.

1.19 Zdravstveno varstvo rastlin

Carinski predstavniki so člani dveh delovnih skupin, ki obravnavata področje zdravstvenega nadzora rastlin. Prva je zaključila svoje delo z objavo sprememb zakona o zdravstvenem varstvu. Druga

projektna skupina je obravnavala zdravstveno varstvo lesa (lesen pakirni material – LPM), saj so carinski organi so v letu 2005 prevzeli pristojnosti za izvajanje nadzora tega blaga pri uvozu. Pripravljeni so bili postopki izvajanja carinskega nadzora pri vnosu LPM iz tretjih držav. V skladu s sodelovanjem pri projektu »Predlog za vzpostavitev povezave med informacijskimi sistemi CIS in ISFSI«, ki se še ni zaključil, so predstavili izvajanje lokalne aplikacije na Izpostavi Obrežje.

1.20 Zdravstveno varstvo živali

Skupaj z VURS je bilo izvedeno izobraževanje za carinske delavce predvsem glede izvajanja Uredbe 745/04 o ukrepih pri uvozu proizvodov živil živalskega izvora za osebno uporabo in Uredbe 998/03 za nekomercialne premike hišnih živali. Glede ukrepov pri vnosu proizvodov živil živalskega izvora za osebno uporabo so bili carinskim uradom posredovani plakati z obvestili v skladu s predpisi EU ter pripravljene evidence zaradi poročanja Komisiji v Bruslju. Živali in proizvodi živalskega izvora so že vneseni v podatkovno zbirko TARIC, z dodanimi posameznimi spremembami s področja živil živalskega izvora. Zaradi prisotnosti carinskih organov na mejnih prehodih in izvajanja uredbe 745/04 so bili z VURS pripravljene ukrepi glede ptičje gripe. Cariniki so dobili navodila o poostrenem nadzoru nad osebno prtljago potnikov iz tveganih držav glede ptičje gripe. Pripravljene so bile pripombe na Zakon o veterinarskih merilih skladnosti, kjer so med drugim opredeljeni postopki carinskih organov pri nadzoru krme neživalskega izvora v skladu z uredbo 882/04.

1.21 Zdravstveni nadzor

Z Zdravstvenim inšpektoratom Republike Slovenije je carina sodelovala pri pripravi nalog nadzora nad vnosom živil v skladu z uredbo 882/2004. Predstavljen je bil osnutek uredbe o izvajanju delov posameznih uredb Skupnosti glede živil; carina je podala pripombe. Sodelovanje med CURS in ZIRS je usmerjeno k povečanju sodelovanja pri izmenjavi informacij glede nadzora uvoza živil in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živili.

1.22 Mučilne naprave

Carina je pregledala predlog uredbe Skupnosti, ki se nanaša na določeno opremo in izdelke, ki se lahko uporabljajo za smrtno kazen, mučenje ali drugo kruto, nečloveško ali ponižujoče ravnanje ali kaznovanje, in pripravila pripombe. Ker se pripravljata nacionalni predpis – uredba o izvajanju uredbe Sveta (ES) 1235/05 je Ministrstvo za gospodarstvo pripravilo sestanek, ki je bil podlaga za pripravo osnutka, ki bo predložen CURS v pregled in dopolnitve.

1.23 Zaščita pravic intelektualne lastnine

Področje zaščite pravic intelektualne lastnine je eno izmed prednostnih področij carinske politike EU in je eden izmed njenih osnovnih strateških ciljev. Temu primerno se tudi Carinska uprava Republike Slovenije vključuje v izvedbo strateškega načrta EU na področju preprečevanja trgovanja s ponaredki.

V letu 2005 je bilo skupno zadržanih 34.732.491 kosov domnevno ponarejenega blaga, in sicer v 135 postopkih začasnega zadržanja. V večini primerov je šlo za cigarete, oblačila in obutev, mobilne telefone in njihove dele ter modne dodatke. Skupna ocenjena vrednost zadržanega blaga znaša več kot 6.400.000 EUR, saj za nekatere pošiljke ni bilo mogoče ugotoviti njihove vrednosti. Največ postopkov je bilo izvedenih v Izpostavi Luka Koper, Izpostavi Letališče Brnik in Izpostavi Obrežje. Večina blaga izvira iz Kitajske in je namenjena na trg Republike Slovenije in trg Republike Hrvaške, nekaj pa tudi na Madžarsko.

Izdanih je bilo 35 nacionalnih zahteve za ukrepanje. Carinski uradi so bili obveščeni o izdanih skupnostnih zahtevah. Vseh 95 skupnostnih zahtev za ukrepanje je bilo vloženi v drugih državah članicah, imetniki pravic pa so v zahtevku navedli, naj se carinski ukrepi zaradi kratenja pravic intelektualne lastnine izvajajo tudi v Republiki Sloveniji.

1.24 Vnos oziroma iznos gotovine in vrednostnih papirjev čez državno mejo

Carinska uprava Republike Slovenije vzdržuje aplikacijo »Prenos gotovine in vrednostnih papirjev«, kjer so bile v letu 2005 izvedene dopolnitve šifrantov, dopolnjena pa so bila tudi uporabniška navodila. Sporočanje prenosa denarja preko meje Uradu za preprečevanje pranja denarja se v letu 2005 ni spreminjalo. V letu 2005 je bila sprejeta Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1889/2005 o kontroli gotovine ob vstopu v Skupnost ali izstopu iz nje. Predstavniki carine so sodelovali pri delu ocenjevalne misije posebnega odbora Sveta Evrope.

2 Učinkovito pobiranje dajatev

2.1 Pobiranje obveznih dajatev

Po vstopu v Evropsko unijo se je fiskalna vloga carinske službe nekoliko zmanjšala, vendar je delež prihodkov, vplačanih v državni proračun v letu 2005 s strani carinske službe, še vedno znaten in znaša 23,4 %, hkrati pa so se prihodki v primerjavi s preteklim letom nominalno znižali za 31,7 %. Znižanje pobranih dajatev v primerjavi s predhodnim obdobjem je odraz dejstva, da se je po vstopu novih članic v Evropsko skupnost njihova blagovna menjava začela obravnavati glede obdavčitve kot notranja trgovina. Da je to ključni razlog za zmanjšanje pobranih prihodkov, za katere je nadzornik Carinska uprava Republike Slovenije, nam kaže podatek, da so pobrane dajatve narasle za 4,4 %, če primerjamo realizacijo prihodkov v drugi polovici (julij–december) leta 2004 in leta 2005.

Leto	Prihodki, pobrani s strani CURS (v mio. SIT)	Prihodki državnega proračuna (v mio. SIT)	Delež CURS (v %)
2000	462.000	991.000	46,6
2001	545.000	1.145.000	47,6
2002	572.000	1.173.000	48,8
2003	719.000	1.393.000	51,8
2004	558.000	1.515.000	36,8
2005	381.000	1.630.000	23,4

Vir: Ministrstvo za finance, Bilten javnih financ 2/2006, in evidenca pobranih dajatev Sektorja za finančne zadeve in nabave

Struktura prihodkov po vrstah dajatev za leto 2005 kaže, da odpade največji delež pobranih prihodkov na trošarine (61,3 %), davek na dodano vrednost od uvoženega blaga (32,0 %), okoljske dajatve (3,7 %) in davke na mednarodno trgovino (2,6 %).

Podkonto	Naziv podračuna	Vplačila v SIT	Vračila v SIT	Neto prihodki
7040016	DDV od uvoženega blaga	121.658.882.893	358.738.615	121.300.144.278
7040032	Zamudne obresti od DDV od uvoženega blaga	36.490.832	813.970	35.676.862
7041047	Okolj. daj. za ones.zraka z em.CO2 od tek. g.	6.780.829.504	90.895.681	6.689.933.823
7041055	Okolj. daj. za ones.zraka z em.CO2 od plin. g.	4.701.111.123	1.446.038.546	3.255.072.577
7041063	Okolj. daj. za ones.zraka z em.CO2 od trd. g.	1.666.323.679	605.784.766	1.060.538.913
7041071	Zam. obr. od okolj. daj. za ones. zraka z em. CO2	5.848.183	4.509.359	1.338.824
7042000	Trošarina od energentov in električne energije	157.951.103.339	3.368.751.944	154.582.351.395
7042019	Trošarina od alkohola in alkoholnih pijač	15.110.788.920	100.042.598	15.010.746.323
7042027	Trošarina od tobaknih izdelkov	60.543.511.629	18.296.466	60.525.215.163
7042035	Zamudne obresti od trošarine	32.701.599	14.564.239	18.137.360
7042043	Dajatve na sladkor	146.252.371	0	146.252.371
7046022	Povračila za uporabo cest za tuja motorna vozila	10.890.898	362.011	10.528.887
7047177	Okolj. daj. za ones. okolja zaradi uporabe mazal. olj in tek.	338.337.388	8.704.666	329.632.722
7047215	Zam. obr. od okolj. daj. zaradi upor. mazal. olj in	27.334	0	27.334

Podkonto	Naziv podračuna	Vplačila v SIT	Vračila v SIT	Neto prihodki
	tek.			
7047207	Okolj. daj. za ones. okolja zaradi nast. izrabljenih mot. vozil	419.164.966	4.242.170	414.922.796
7047223	Zam. obr. od okolj. daj. zaradi nast. izrablj. mot. vozil	191.452	0	191.452
7048009	Davek od novih motornih vozil	1.258.676.575	603.933	1.258.072.641
7048017	Zamudne obresti od davka od novih motornih vozil	267.340	0	267.340
7048025	Davek na promet rabljenih motornih vozil	8.835.031	1.078.333	7.756.698
7048033	Zam. obr. od davka na promet rablj. motornih vozil	15.731	0	15.731
7050038	Uvozne in izvozne dajatve z učinkom carin	9.510.467.384	275.480.043	9.234.987.341
7050020	Zam. obr. od uvoz. in izvoz. daj. z učin. carin in komp. obr.	217.909.317	157.018.432	60.890.886
7051000	Uvozne in izvozne dajatve, uvedene s skupno kmetijsko politiko	67.950.336	4.127.721	63.822.615
7051018	Zam. obr. od uvoz.in izvoz.dajatev, uvedenih s skupno kmetijsko politiko	671.530	0	671.530
7060017	Pozn. vplač. ukinj. davki in prisp. – davek od prom. bl. in s.	70.990.178	1.017.448	69.972.730
7060017	Pozn. vpl. ukinj. dav. in pr. – zam. obr. od d. od prom. bl. in st.	237.668	14.604	223.064
7111002	Upravne takse (tar. št. 1–10 in 96.a–98. ZUT)	944.496	850	943.646
7111029	Takse s področja trošarin (tar. št. 50. ZUT)	31.161.959	25.661.722	5.500.237
7111207	Upravne takse s podr. prometa in zvez (tar. št. 28–34 ZUT)	9.275.650	0	9.275.650
7120044	Globe za carinske prekrške in kupnine od prodanega blaga	224.492.256	19.327.437	205.164.820
7120087	Povprečnine na podlagi Zak. o prekrških – str. post. drž. org.	14.099.676	197.942	13.901.734
7141009	Drugi nedavčni prihodki - države	44.281.844	334.056	43.947.788
	SKUPAJ	380.862.733.080	6.506.607.550	374.356.125.530

Vplačane in vrnjene obvezne dajatve, za katere je nadzornik CURS, po vrstah dajatev za leto 2005

Carinska uprava Republike Slovenije je ob pridružitvi prevzela tudi nalogo pobiralke tradicionalnih lastnih sredstev Skupnosti, kamor sodijo carine, kmetijske, protidampinške in izravnalne dajatve ter dajatve na sladkor. Te dajatve postanejo pravica Skupnosti v trenutku knjiženja terjatev v poslovne knjige. V ta namen je bilo potrebno prilagoditi postopke pobiranja, evidence in poročila, ki so podlaga za plačilo sredstev Evropski komisiji. Knjigovodsko evidentiranje tradicionalnih lastnih sredstev Skupnosti je kombinacija obračunane in plačane realizacije prihodkov za razliko od obveznih dajatev, ki so prihodek proračuna Republike Slovenije in se evidentirajo samo po plačani realizaciji. Ob upoštevanju predpisanega načina evidentiranja, dvomesečnega zamika pri plačevanju v proračun EU in ureditve, da si država članica zadrži 25 % tradicionalnih lastnih sredstev Skupnosti za stroške pobiranja teh dajatev, je Republika Slovenija je v letu 2005 vplačala v Evropski proračun iz tega naslova 6.743. mio. SIT.

Dopolnjeni so bili tudi postopki evidentiranja in izterjave obveznih dajatev ter sistem zavarovanja plačil dajatev. Razlogi za stalna prilagajanja postopkov so pogoste spremembe Zakona o davčnem postopku, po katerem ravna carinska služba, ko izterjuje dajatve. Ustrezno zavarovanje plačil dajatev je posebej pomembno pri dajatvah, ki predstavljajo izvorni prihodek Evropskega proračuna, saj je odgovornost za učinkovito izterjavo v celoti prenesena na posamezno državo članico. Neustrezno ravnanje države članice pri postopku izterjave se sankcionira z naraščajočimi zamudnimi obrestmi. Višina jamstva po predloženih instrumentih zavarovanja za zavarovanje plačila obveznih dajatev je na dan 31. 12. 2005 znašala 31.678. mio. SIT.

2.2 Trošarine

2.2.1 Podatki o trošarinskih zavezancih

Vrsta trošarinskih izdelkov			
	alkohol in alkoholne pijače	tobačni izdelki	energenti in električna energija
Zavezanci	309	26	399
Imetniki trošarinskih skladišč	45	10	19
Trošarinska skladišča	61	12	58
Oproščeni uporabniki	115	0	126
Obrati oproščenih uporabnikov	230	0	207
Mali proizvajalci vina	25271		
Mali proizvajalci žganja	20665		

Število trošarinskih zavezancev glede na vrste trošarinskih izdelkov

2.2.2 Finančni učinki

V letu 2005 je CURS nadaljevala z aktivnostmi za pravilno in učinkovito izvajanje postopkov pri pobiranju trošarin ter odločanju o zahtevkih za vračilo trošarin.

Znesek obračunane trošarine v letu 2005 je znašal 230.840.708.245 SIT. Razdelitev po skupinah trošarinskih izdelkov je podana v tabeli.

Skupine trošarinskih izdelkov	Delež v %
energenti in električna energija	67,6
tobačni izdelki	25,8
alkohol in alkoholne pijače	6,5

Razdelitev po skupinah trošarinskih izdelkov

V primerjavi z letom 2004 je bilo v letu 2005 obračunane za 4,7 % več trošarine, od tega za:

- energente in električno energijo 2,9 %,
- tobačne izdelke 9,8 %,
- alkohol in alkoholne pijače 2,9 %.

V skladu z Zakonom o trošarinah opravlja CURS postopke v zvezi z vračilom trošarine različnim kategorijam upravičencev. Znesek vrnjene trošarine v letu 2005 je znašal 3.118.005.918 SIT. V primerjavi z letom 2004 je bilo v letu 2005 vrnjene 15,5 % več trošarine. Vrnjena trošarina po posameznih zakonskih osnovah je v tabeli.

Upravičenci	Delež v %
industrijsko-komercialni namen	55,4
kmet.-gozd. mehanizacija – pravne osebe	6,6
kmet.-gozd. mehanizacija – fizične osebe	31,2
ostali zahtevki	6,8

Vrnjena trošarina različnim upravičencem

2.2.3 Izvajanje kontrol

V naslednji tabeli je podano število opravljenih kontrol s področja trošarin v letu 2005.

Carinski urad	Trošarinski zavezanci brez trošarinskega dovoljenja	Trošarinska skladišča	Oproščeni uporabniki	Upravičenci do vračila trošarine	Pooblaščenji prejemniki
Celje	4	1	8	0	4
Ljubljana	3	13	9	29	10
Dravograd	0	0	3	11	1
Koper	0	4	1	6	6
Jesenice	2	0	6	5	0
Sežana	14	2	6	12	0
Murska Sobota	6	4	7	2	1
Maribor	0	6	1	2	0
Nova Gorica	2	0	6	14	0
Brežice	0	1	0	1	0
Skupaj	31	31	47	82	22

Trošarinske kontrole po carinskih uradih

2.2.4 Pridobitev pristojnosti Carinske uprave RS na področju okoljskih dajatev

V letu 2005 so bili sprejeti predpisi s področja okoljskih dajatev, na podlagi katerih je CURS pridobila pristojnost za izvajanje naslednjih okoljskih dajatev v celoti:

- okoljske dajatve za onesnaževanje zraka z emisijo ogljikovega dioksida,
- okoljske dajatve za onesnaževanje okolja zaradi uporabe mazalnih olj in tekočin,
- okoljske dajatve za onesnaževanje okolja zaradi nastajanja izrabljenih motornih vozil.

V letu 2006 se načrtuje pridobitev pristojnosti CURS za izvajanje novih okoljskih dajatev, v zvezi s katerimi so predstavniki CURS že v letu 2005 sodelovali pri pripravi predpisov z Ministrstvom za okolje in prostor. Te so:

- okoljske dajatve zaradi bremen odpadne električne in elektronske opreme,
- okoljske dajatve zaradi onesnaževanja okolja zaradi nastajanja izrabljenih avtomobilskih gum,
- okoljske dajatve za onesnaževanje okolja zaradi nastajanja odpadne embalaže,
- okoljske dajatve za onesnaževanje okolja zaradi uporabe hlapnih organskih spojin.

Vse okoljske dajatve, katerih izvajanje je že v pristojnosti carinske službe, se izvajajo po sistemu trošarin. Zaradi organizacijskih in kadrovskih razlogov je bila konec leta 2005 sprejeta Uredba o dopolnitvi uredbe o določitvi carinskih uradov v Republiki Sloveniji, njihovem sedežu in krajevni pristojnosti, na podlagi katere se z letom 2006 prenaša pristojnost za pobiranje in vračanje vseh okoljskih dajatev iz pristojnosti carinske službe, razen okoljske dajatve za onesnaževanje zraka, v pristojnost Carinskega urada Jesenice.

2.2.5 Aktivnosti CURS na področju izmenjave podatkov o gibanju trošarinskih izdelkov med državami članicami

1. julija 2005 je začela veljati Uredba Sveta št. 2073/2004 o upravnem sodelovanju na področju trošarin. Uredba predvideva ustanovitev centralne pisarne za zvezo (ELO) in zagotavljanje sistemov zbiranja in izmenjave podatkov o intrakomunitarnih gibanjih (SEED, MVS, EWSE). CURS ima omenjene sisteme vzpostavljene že od vstopa v EU.

2.3 Elementi za določitev uvoznih in izvoznih dajatev

Osnova za učinkovito pobiranje dajatev in izvajanje ukrepov trgovinske politike je pravilno določanje elementov za določitev uvoznih in izvoznih dajatev ter drugih ukrepov trgovinske politike. Med elemente, na podlagi katerih se določajo uvozne in izvozne dajatve ter drugi ukrepi trgovinske politike, spadajo carinska tarifa in tarifna uvrstitev blaga, carinska vrednost blaga, poreklo blaga. Pomemben instrument trgovinske politike je tudi skupna kmetijska politika SKP. V nadaljevanju so zajete aktivnosti na področju carinske tarife, laboratorija, carinske vrednosti, TARIC-a, porekla in SKP.

Navedena je tudi aktivnost Centra za TARIC in kvote, ki je organizacijsko del CU Jesenice, vendar opravlja naloge na področju celotne države.

2.3.1 Carinska tarifa

Na področju carinske tarife so bili v letu 2005 izdani pojasnilo o plovilih za morsko plovbo, pojasnilo o uvrščanju monitorjev ter razni dopisi carinskim uradom glede pravilnega uvrščanja posameznih izdelkov (tonerjev, farmacevtskih snovi). Strankam je bilo posredovanih 21 odgovorov na zastavljena vprašanja v zvezi s carinsko tarifo, uvrščanjem izdelkov v KN in uporabo nižje stopnje DDV. Za upravni postopek na I. in II. stopnji je bilo v pomoč pripravljenih 8 mnenj o uvrstitvi blaga v KN.

Posebno pozornost je služba posvetila seznanjanju carinskih uradov z uredbami EK o uvrstitvah določenega blaga (12 uredb, 31 izdelkov) in s spremembami kombinirane nomenklature za leto 2006.

V letu 2005 so bile dane pobude za kontrolo pravilnosti uvrščanja v primerih:

- uvoznih deklaracij z blagom, prijavljenim kot »plovila za morsko plovbo« s tarifno številko 8903, zaradi suma nepravilnega uvrščanja plovil pod tarifno podštevilko KN. Po ugotovitvah naknadnih kontrol je bil del plovil nepravilno uvrščen pod tarifne podštevilke 8903. Za plovila, krajša od 12 m, so bila opravljena doplačila;
- uvoznih deklaracij zaradi suma nepravilnega uvrščanja diamantnih rezil za beton pod tarifne oznake KN. Ugotovljeno je bilo, da so deklaranti nepravilno prijavljali stroške letalskega prevoza, posledično statistično in davčno osnovo, prav tako je bilo ugotovljeno, da so bila nepravilno uvrščena rezila za rezanje betona in samostoječi vrtalniki;
- uvoznih deklaracij družbe in drugih firm istega lastnika, ki so sproščale blago preko več carinskih uradov, zaradi suma nepravilnega uvrščanja blaga v KN;
- uvoznih deklaracij, po katerih so bila pri več carinskih uradih sproščena v prost promet vozila za vse terene – ATV-vozila, za katera je Komisija izdala uredbo št. 2518/1998 o uvrstitvi pod tarifno oznako 8703 21 10 KN.

2.3.2 ZTI

Zavezujoča tarifna informacija (ZTI) je pisna odločba, s katero se odloči o uvrstitvi blaga v carinsko nomenklaturu, izda pa se samo na zahtevo stranke. Zavezujoča je za vse carinske organe v EU. ZTI pripravljajo skupina, ki jo sestavljajo delavci Oddelka za tarifo in Carinskega laboratorija.

V letu 2005 je služba prejela 161 zahtevkov za izdajo ZTI, kar je malo več kot tretjina zahtevkov, ki jih je prejela v obdobju od 1. maja lani do konca 2004. En zahtevek, vložen v letu 2005, je bil naknadno umaknjen, 13 zahtevkov je bilo, v skladu s 67. členom Zakona o splošnem upravnem postopku, zavrženih zaradi nepopolne vloge. 2 zahtevka sta bila zavrjnena, ker za zadevno blago ni bil predviden uvoz oziroma izvoz.

Izdanih je bilo 228 zavezujočih tarifnih informacij, od tega se je 98 informacij nanašalo na agroživilske proizvode, 60 na izdelke iz 25. do 49. poglavja KN, 11 na tekstil in obutev, 6 na izdelke iz XV. oddelka, 30 na izdelke iz 84. in 85. poglavja, 10 na izdelke iz 90. poglavja ter 13 na izdelke iz XX. oddelka.

Za primerjavo: v celotni EU je bilo v letošnjem letu izdanih 39.566 informacij, od tega največ v Nemčiji (16.584), v Angliji (8.117) in v Franciji (5.578).

2.3.3 Carinski laboratorij

Glavne aktivnosti carinskega laboratorija v letu 2005 so bile usmerjene v analizo kmetijskih proizvodov, za katere so bila izplačana izvozna nadomestila, v preverjanje pravilnega uvrščanja blaga v KN in kontrolo trošarinskih vzorcev. Uvedeni sta bili dve novi analitski metodi: ena za določevanje vsebnosti škroba z encimatsko razgradnjo in druga za določevanje surovih vlaknin v koruznem zdrobu.

2.3.3.1 Strokovna mnenja

V carinskem laboratoriju je bilo v letu 2005 na podlagi laboratorijskih analiz za prej omenjene namene izdanih 1.663 strokovnih mnenj. Trend zmanjševanja števila izdanih strokovnih mnenj se je nadaljeval tudi v letu 2005. V letu 2003 je bilo izdanih 2.575 strokovnih mnenj, v letu 2004 pa 1.848.

Poglavje KN	Leto 2003	Leto 2004	Leto 2005
1–24	1074	981	1148
25–40	1102	567	275
41–67	251	205	139
68–81	73	52	41
82–97	75	43	60
Skupaj	2575	1848	1663

Struktura strokovnih mnenj

Največje število strokovnih mnenj je bilo tudi v letu 2005 izdanih za agroživilske izdelke iz poglavij KN 1–24. Od skupnega števila izdanih strokovnih mnenj je bilo 69 % izdanih za agroživilske izdelke, 17 % za različne kemijske proizvode, plastične mase in gumarske izdelke iz poglavij KN 25–40, 8 % za proizvode iz poglavij KN 41–67 in le 4 % za izdelke in polizdelke iz poglavij KN 68–81.

Zaradi kontrole pravilnega izplačevanja izvoznih nadomestil je bila v letu 2005 opažena povečana količina opravljenih analiz za agroživilske izdelke.

Prav tako je bilo zaznati upadanje primerov nepravilnega uvrščanja blaga v KN za uvoz in izvoz skupaj, ki je znašalo 37 %. Pri preverjanju uvrstitve uvoženega blaga v KN je bil ta odstotek višji (46 %) kot pri izvoženem blagu (10 %).

2.3.3.2 Analiza trošarinskega blaga

Analiza trošarinskega blaga je zajela predvsem naftne derivate, ki se nanašajo na nenamensko uporabo ekstra lahkega (EL) kurilnega olja za pogon dizelskih motorjev. V letu 2005 je bilo opravljenih 370 analiz, kar je za 29 % več kot leto prej. V okviru trošarinskih analiz je laboratorij preverjal vsebnost etilnega alkohola v alkoholnih pijačah (predvsem pivo in žgane pijače) ter prisotnost predpisanih denaturantov etilnem alkoholu. Vse skupaj predstavlja približno 4 % vseh trošarinskih vzorcev.

2.3.4 Carinska vrednost

Pravila za določanje carinske vrednosti temeljijo na Sporazumu o uporabi VII. člena GATT, ki opredeljuje carinsko vrednost uvoženega blaga na osnovi plačane ali plačljive cene, prikazane na fakturi (transakcijske vrednosti blaga). V mednarodnopravnem pogledu so pravila usklajena z določili o carinski vrednosti blaga in jih danes uporablja že večina držav po svetu. V carinski zakonodaji Skupnosti so določila o carinski vrednosti opredeljena v Carinskem zakoniku in izvedbeni uredbi Carinskega zakonika.

Zaradi točnosti izvajanja predpisov so bili na področju carinske vrednosti v letu 2005 izdani dopisi s pojasnili o določanju carinske vrednosti pri uvozu blaga v povezavi z zaporednimi prodajami in pri uvozu hitro pokvarljivega blaga (sadja in zelenjave) ter o določanju carinske vrednosti uvožene programske opreme. Izdelanih je bilo več odgovorov strankam na vprašanja o načinu določanju carinske vrednosti (prodaja preko e-bay, upoštevanje dobropisa pri carinjenju, uvoz brezplačnih pošiljk, uvoz kovancev – zlatnikov, uvoz kinematografskih posnetkov, uvoz programske opreme in drugo) in stroških, ki se vštevajo v carinsko vrednost uvoženega blaga (zavarovanje, letalski stroški, licence, avtorske pravice, rabat, stroški prevoza, stroški posrednikov, prodajne provizije). Za boljšo obveščenost strank je bilo na spletnih straneh dostopno gradivo za pomoč uporabnikom, objavljene so bile tečajne liste in prepoved uvoza po poenostavljenem postopku.

2.3.5 TARIC

TARIC je elektronska zbirka podatkov. Vzdržuje jo, tj. vanjo sproti vnaša vse podatke o predpisih, ki jih zajema TARIC, Evropska komisija, Generalna direkcija za davke in carinsko unijo (DG TAXUD). Preko noči se spremembe TARIC-a iz Bruslja po posebnem omrežju pretočijo v zbirke podatkov TARIC posameznih carinskih uprav članic EU, ki jim lahko dodajo tudi nacionalne ukrepe ter jih uporabijo pri izvajanju carinskih postopkov in ponudijo kot informacijo gospodarstvu.

Osnovne naloge v letu 2005 so bile: vzdrževanje podatkovne zbirke TARIC, aplikacije TARIC in računskokontrolnega modula. Izvedenih je bilo okrog 30 popravkov in dopolnitev, vezanih na aplikacijo TARIC, 10 dopolnitev računskokontrolnega modula. V TARIC so bili integrirani štirje novi nacionalni ukrepi in dva evropska ukrepa. Komisiji v Bruslju je bilo poslanih preko 200 popravkov prevodov besedila, vključenega v podatkovno zbirko TARIC, in okrog 10 opozoril na napake, ki so jih naredili v Bruslju ob integriranju zakonodaje v TARIC.

Na področju TARIC-a je bilo v letu 2005 izdanih pet pojasnil carinskim uradom. Od tega zelo obsežno pojasnilo z naslovom "Pojasnilo o opombah v TARIC-u". Posredovanih je bilo trideset pisnih, uradnih odgovorov strankam. Carinskim uradom je bilo poslanih okrog 15 dopisov. Na spletu je bilo objavljenih 8 obvestil.

Junija sta predstavnika Evropske komisije iz DG TAXUD/B4 dva dni preverjala, kako CURS ob uvozu in izvozu blaga uporablja TARIC. Ob tem obisku sta bila predstavnika Komisije seznanjena s pomanjkljivostmi TARIC-a in s težavami, ki se zaradi tega pojavljajo pri avtomatizaciji carinjenja.

2.3.5.1 Tarifne kvote

Tarifna kvota je določena količina oziroma vrednost blaga, ki se lahko uvozi v določenem obdobju po znižani carinski stopnji. Ko je ta količina oziroma vrednost presežena, se lahko blago še vedno uvaža, vendar zapade plačilu običajne carinske stopnje. Carinska uprava Republike Slovenije razdeljuje količine tistih tarifnih kvot, ki se delijo v skladu s 308.a in 308.b členom izvedbene uredbe.

Na področju tarifnih kvot je bilo v letu 2005 potrebno vzdrževati podatkovno zbirko za kvote in aplikacijo za kvote, ki omogoča pošiljanje zahtevkov za kvote v Bruselj in sprejemanje odgovorov na zahteve iz Bruslja. V letu 2005 se je število zahtevkov za kvote v primerjavi z letom 2004 povečalo za 53 % .

Vseh zahtevkov za kvote	100 % odobreni zahtevki	Delno odobreni zahtevki	0 % odobreni zahtevki	Vrnjene kvote
689	556	17	111	5

Realizacija poslanih zahtevkov za tarifno kvoto

Da bi gospodarstvo lažje sledilo pomembnim spremembam na področju tarifnih kvot, so bila na spletu objavljena 3 obvestila. Carinskim uradom so bili posredovani 3 dopisi, s katerimi so bili obveščeni o važnejših spremembah na področju tarifnih kvot. Ob sprejemu uredb, ki se nanašajo na tarifne kvote in jih pripravlja Evropska komisija, je bilo opravljenih 6 pisnih glasovanj v Bruselj.

2.3.5.2 Protidamping

Protidampinška dajatev se uvede zaradi odpravljanja posledic dampa, ki je ena najpogostejših oblik neloyalne konkurence. Dampinško blago je tisto, katerega cena je pri izvozu v Evropsko skupnost manjša od primerljive cene podobnega blaga, s katerim se iz zadevne države izvoznice običajno trguje. Sprostitev takšnega blaga v prost promet v Skupnosti povzroča škodo industriji Skupnosti.

Carinskim uradom je bilo poslanih 11 dopisov, ki se nanašajo na spremembo ukrepa protidampinške dajatve ali pa na pravilnost uvrstitve blaga pod oznako TARIC in morebitno izogibanje plačilu protidampinške dajatve. Na spletu je bilo v pomoč gospodarstvu objavljenih 8 obvestil na področju protidampa. V okviru zbiranja protidampinških podatkov je bilo v bruseljsko zbirko 14(6) poslanih 6.295 zapisov.

2.3.5.3 Nadzorstvo

Nadzorstvo je ukrep, ki ga izvaja EK z namenom hitrega pridobivanja podatkov o uvozu in izvozu določenega blaga.

Skozi vse leto 2005 je teklo sodelovanje s Komisijo pri pripravi dokumentacije, ki bo osnova za nov način spremljanja ukrepa nadzorstva in pošiljanja ustreznih podatkov iz podatkovne zbirke EUL. V okviru zbiranja nadzorstvenih podatkov je bilo iz Slovenije poslanih v Bruselj 43.772 zapisov.

2.3.5.4 Listine, potrebne pri uvozu določenega tekstila, jekla in obutve

Z uredbo Vlade Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 74/2005) je CURS 1. novembra 2005 postala pristojni organ za izdajanje listin, potrebnih pri uvozu določenega tekstila, jekla in obutve, ter posredovanje podatkov Evropski komisiji.

V skladu z novo pridobljeno pristojnostjo za izdajanje listin za uvoz tekstila, jekla in obutve je bilo do konca leta 2005 izdanih 275 listin o nadzoru in 3 uvozna dovoljenja.

2.3.5.5 Center za TARIC in kvote

Center za TARIC in kvote na Jesenicah je tudi v letu 2005 odgovarjal na vprašanja strank, povezana s TARIC-om in na splošno s carino. Odgovorjeno je bilo na 1.886 vprašanj strank. Center je bdel nad sprejemanjem dnevniških datotek za podatkovni zbirki TARIC in kvote ter vpisoval podatke za nacionalne ukrepe v podatkovno zbirko TARIC. V podatkovno zbirko TARIC-nac je bilo vnesenih 4.839 zapisov, ki se nanašajo na nacionalne ukrepe.

Iz centra so pošiljali zahtevke za kvote v Bruselj in sprejemali odgovore nanje. V Bruselj so pošiljali tudi potrebne podatke, vezane na nadzorstvo in protidamping. Od 1. novembra 2005 izdajajo listine, potrebne pri uvozu določenega tekstila, jekla in obutve, ter posredujejo potrebne podatke v Bruselj. Poleg že navedenega se je v centru preverjala integracija tekoče zakonodaje, ki se nanaša na delo carine, v podatkovno zbirko TARIC.

Aktivnosti	Skupaj
VPRAŠANJA	
Vprašanja strank – telefon	1715
Vprašanja strank – faks	4
Vprašanja strank – e-pošta	167
Vprašanja strank – pošta	0
TARIC	
Št. vnes. zapisov TARIC	4839
Št. prever. ukrepov TARIC	12286
KVOTE	
Zaht. za kvote	684
Vračila kvot	5
Ponovno odprte kvote	38
Kontr. ažur. posred. zaht.	1
NADZORSTVO	
Št. zap. nadzor. podatkov	43772
PROTIDAMPING	
Št. protidamp. podatkov	6295
UVOZNA DOVOLJENJA	
Listine o nadzoru	276
Uvozna dovoljenja	3
Podaljšanja	18
Umik	12
Zavrnitev	1

Statistični prikaz posameznih aktivnosti centra v letu 2005

2.3.6 Poreklo blaga

2.3.6.1 Naknadna preverjanja v Sloveniji izdanih dokazil o poreklu

V letu 2005 je služba prejela v naknadno preverjanje 91 zahtevkov, kar je 40 % manj kot v letu 2004 (indeks 60), oziroma 242 dokazil o poreklu, kar je 15 % manj kot v letu 2004 (indeks 85). Gre za potrdila o gibanju blaga EUR.1 ter izjave na računih ali drugih odpremnih dokumentih in izjave dobaviteljev iz držav panevropske kumulacije porekla ter iz Hrvaške, Makedonije, Bosne in Hercegovine, Turčije, Maroka in Izraela. Vsi zahtevki so bili posredovani carinskim uradom, razen zahtevkov, ki so bili na Carinsko upravo poslani pomotoma.

Tujim carinskim upravam so bili v letu 2005 poslani odgovori za 317 dokazil o poreklu (za zahteve, prejete v letih 2004 in 2005), kar je 10 % več kot v letu 2004.

V postopku naknadnega preverjanja je bilo ugotovljeno, da je bilo:

- 259 dokazil izdanih upravičeno, kar pomeni skoraj 82 % (v letu 2004 je bil podatek 62 %),
- 17 dokazil izdanih neupravičeno, kar pomeni 5,5 % (v letu 2004 pa 16,8 %),
- 36 dokazil izdanih delno neupravičeno, kar pomeni 11,5 % (v letu 2004 pa 19 %),
- 5 dokazil o poreklu vrnjenih tujim carinskim upravam, ker so bila v Slovenijo poslana pomotoma.

Rezultat v %	2004	2005
upravičeno	64	83
neupravičeno	16,8	5,5
delno neupravičeno	19,2	11,5
Skupaj	100	100

Rezultati preverjanja izdanih slovenskih dokazil o poreklu

2.3.6.2 Naknadna preverjanja v tujini izdanih dokazil o poreklu

Na Generalnem carinskem uradu je bilo v letu 2005 obravnavanih 108 predlogov zahtevkov za naknadno preverjanje (povečanje glede na leto 2004 za 170 % oz. indeks 270), 784 dokazil o poreklu blaga (povečanje glede na leto 2004 za 123 % oz. indeks 223) (upoštevana so tudi spontana obvestila tujih carinskih organov).

V tujino je bilo dejansko poslanih 473 dokazil (povečanje glede na leto 2004 za 69 % oz. indeks 169), s strani tujih carinskih uprav pa je bilo prejetih spontanih obvestil za 285 dokazil (skupno število 758 preverjenih dokazil o poreklu blaga). V opozorilo zaradi nepravočasnih oziroma neustreznih odgovorov na zahteve je bilo tujim carinskim upravam poslanih 52 urgenc in dopisov (zmanjšanje glede na leto 2004 za 18 % oz. indeks 82).

Največ razlogov za naknadna preverjanja je bilo na osnovi spontanih obvestil tujih carinskih organov (36 %), obvestil uvoznikom v Uradnem listu EU, serija C (23 %), rezultatov preteklih preverjanj (15 %) in preverjenih informacij zunanjih subjektov (15 %). Največ dokazil o poreklu blaga je bilo predmet naknadnega preverjanja (kontrole) pri carinskih organih v državah zahodnega Balkana (45 %) in Nemčije (38 %).

Iz tujine je Carinska uprava Republike Slovenije v letu 2005 prejela rezultate preverjanja za 879 dokazil o poreklu blaga (povečanje glede na leto 2004 za 90 % oz. indeks 190). Od teh je bilo neupravičeno izdanih 589 dokazil (67 %, za primerjavo: leta 2004 je bilo neupravičeno izdanih 56 %), za katere je bil carinskim uradom dan predlog za naknadni obračun dajatev.

2.3.6.3 Zamenjava dovoljenj za pooblašcene izvoznike do 1. 5. 2005

Po vstopu Republike Slovenije v Evropsko unijo so bila v roku do 1. 5. 2005 uspešno zamenjana vsa obstoječa dovoljenja za poenostavljeno potrjevanje porekla blaga z novimi dovoljenji, ki so usklajena z zakonodajo Skupnosti. Razveljavljenih je bilo 44 dovoljenj. Na dan 1. 1. 2006 je bilo število pooblaščenih izvoznikov v Sloveniji 163, od tega sta dve podjetji v letu 2005 na novo pridobili dovoljenje.

V letu 2005 je bilo izdanih 22 odločb o spremembi dovoljenja za poenostavljeno potrjevanje porekla blaga zaradi sprememb v seznamu izvoznega blaga, sprememb pri imenovanih odgovornih osebah za podpisovanje izjav na računu in statusnih sprememb podjetja.

2.4 Skupna kmetijska politika (SKP)

Temeljni cilji SKP so opredeljeni v 33. členu Rimske pogodbe. Za carinsko službo so pomembni tisti ukrepi SKP, ki urejajo trgovino s tretjimi državami, to so t. i. zunanjetrgovinski mehanizmi, ki jih lahko razdelimo v tri osnovne vsebinske sklope:

- uvozna in izvozna dovoljenja, s katerimi EU nadzira in spremlja uvoz in izvoz agroživilskih proizvodov;
- izvozna nadomestila, katerih osnovni namen je podpora domačim proizvajalcev živil, ki izvažajo na trge tretjih držav, in
- kmetijske kvote, ki omogočajo izvajanje blagovne menjave po preferencialnih carinskih stopnjah z državami podpisnicami mednarodnih sporazumov.

V letu 2005 je carinska služba za izvajanje naknadnih kontrol glede upravičenosti do izplačil izvoznih nadomestil na podlagi uredbe št. 4045/89 pripravila vladno uredbo, s katero se je prenesla vloga posebnega oddelka z Agencije RS za kmetijske trge in razvoj podeželja (plačilne agencije) na Carinsko upravo. Od plačilne agencije je carina prevzela dokumentacijo ter pričela s pripravami na izvajanje nalog s področja naknadnih kontrol.

Carinska uprava Republike Slovenije je kontrolirala poročila o predhodnih fizičnih pregledih, poročila o pregledu zamenjave blaga in deklaracije, po katerih se je izvažalo blago SKP. Statistika zahtevanih izplačil po posameznih tržnih redih za leto 2005 je naslednja:

Šifra	Proizvodni sektor	Leto 2004	Leto 2005	Indeks
A	žita in riž	8.364	20.098	2,40
B	teletina in govedina	63.686	99.082	1,56
C	svinjsko meso	410.675	613.141	1,49
D	perutninsko meso	0	0	0
E	ajaja	56.844	145.319	2,56
F	mleko in mlečni izdelki	2.709.562	3.085.085	1,14
G	sadje in zelenjava	0	317.972	
H	proizvodi iz sadja in zelenjave	0	0	0
I	oljčno olje	0	0	0
J	sladkor in izdelki iz sladkorja	25.579	64.705	2,53
K	vino	0	0	0
L	proizvodi, ki niso zajeti v prilogi I Rimske	477.261	725.114	1,52
	Skupaj	3.751.970	5.070.516	1,35

Izvozna nadomestila v EUR za leto 2005

Za izvajanje postopka izvoza blaga, za katero se lahko pridobi izvozno nadomestilo, je bilo izdano Navodilo o posebnostih pri izvoznem postopku kmetijskih proizvodov, izvoženih kot blago, ki ni zajeto v prilogi I k pogodbi, št. 13/2005. V zvezi s tem je bil vzpostavljen sistem predhodnega preverjanja receptur.

Delo Carinske uprave na področju skupne kmetijske politike so kontrolirali revizorji:

- Urada za nadzor proračuna glede predhodnih fizičnih pregledov,
- Evropskega računskega sodišča glede pregledov zamenjave,
- Komisije – Generalnega direktorata za kmetijstvo in razvoj podeželja J5 glede akreditacije plačilne agencije.

2.4.1.1 Kontrole in posvetovanja po carinskih uradih:

Opravljeni sta bili naslednji kontroli za boljše in enotno izvajanje postopkov:

- strokovni nadzor v CU Brežice glede pravilnosti izvajanja predpisov za ugotavljanje podlag za določitev uvoznih oziroma izvoznih dajatev ter drugih ukrepov trgovinske politike;
- izredna kontrola v CU Koper glede uvoza sladkorja iz Mozambika in Svazija;

Pri izvajanju SKP je bila organizirana pomoč in svetovanje carinskim uradom v obliki enodnevnega obiska, s predhodnim fizičnim pregledom blaga in dogovorom glede odprte problematike (CU Murska Sobota in CU Maribor).

2.5 Upravni postopek

Carinska uprava Republike Slovenije je tudi za leto 2005 pripravila poročila o opravljenih upravnih postopkih in o zaostankih pri odločanju v upravnih stvareh na prvi stopnji. Za obdobje od 1. 1.2005 do 31.12.2005 je bilo ocenjeno, da se zaostanki tekoče rešujejo in se v proučevanem obdobju niso povečali. V letu 2005 je carina opravila obnovitev razvidov odločanja in izvedla dodatno izobraževanje ter uvedla »dobro prakso«. Predlagane so bile spremembe in dopolnitve veljavnega razvida odločanja o upravnih zadevah po veljavni materialnopravni zakonodaji. Skupno število upravnih stvari v letu 2005 je bilo 561332, skupno število rešenih upravnih stvari v letu 2005 je 558818, skupno število nerešenih stvari pa 2514.

	Vsi upravni postopki	Rešeni upravni postopki	Nerešeni upravni postopki
Leto 2004	963937	961463	3492
Leto 2005	561332	558818	2514

Reševanje upravnih postopkov

2.6 Inšpekcijski nadzor

V letu 2005 je prišlo do spremembe Zakona o carinski službi, po kateri Sektor za preiskave po 14. aprilu ni več izvajal inšpekcijskih pregledov ter je začel izvajati carinske preiskave. Do takrat je izvedel 66 inšpekcijskih pregledov v različnih podjetjih, pri samostojnih podjetnikih in fizičnih osebah. Na podlagi ugotovitev inšpekcijski pregledov je bilo vloženi 1.275 predlogov za naknadni obračun uvoznih in drugih dajatev v skupini višini 281.525.824 SIT.

Po novem opravljajo inšpekcijski nadzor izključno oddelki za kontrolne zadeve po carinskih uradih, kjer inšpekcijski nadzor pomeni nadzor nad izvajanjem in spoštovanjem carinskih, trošarinskih in drugih predpisov, za nadzor nad izvajanjem katerih je pristojna služba v skladu z Zakonom o carinski službi. Delo inšpekcije vodi direktor, ki tekoče spremlja delo inšpekcije, pripravi letni načrt inšpekcijskega nadzora, obvešča ostale organizacijske enote službe o svojih ugotovitvah in jim daje posamezna priporočila in navodila, izvaja inšpekcijski nadzor v najzahtevnejših zadevah, pripravlja letna poročila o delu ter koordinira posamezen zahtevnejši inšpekcijski nadzor z drugimi inšpekcijami.

Iz poročil o opravljenih naknadnih kontrolah oddelkov za kontrolne zadeve v letu 2005 je razvidno, da je večji del kontrol izveden na področju izvajanja predpisov o carinski vrednosti, poreklu blaga in izvajanja postopkov z ekonomskimi učinki. Po številu kontrol odstopata CU Maribor (20,77 %) in CU Jesenice (15,38 %). Najmanj kontrol je bilo v CU Nova Gorica (0,77 %) in CU Dravograd (1,15 %).

Po višini doplačil uvoznih dajatev odstopata CU Ljubljana (37,49 %) in CU Jesenice (26,43 %). Najmanj doplačil uvoznih dajatev je bilo v CU Murska Sobota (0,41 %). Po višini povračil plačanih uvoznih dajatev odstopa CU Brežice (47,47 %). V ostalih uradih ni bilo povračil ali pa so zneski vrnjenih dajatev nizki.

Carinski urad	Število kontrol in inšp. nadzorov
Brežice	27
Ljubljana	33
Celje	32
Dravograd	3

Carinski urad	Število kontrol in inšp. nadzorov
Murska Sobota	19
Jesenice	40
Koper	24
Maribor	54
Nova Gorica	2
Sežana	26
Skupaj	260

Število kontrol in inšpekcijskih nadzorov

Carinski urad	Doplačilo	Povračilo
Brežice	13.290.484,78	717.048,16
Ljubljana	81.841.356,56	15.987,00
Celje	12.068.199,05	96.442,00
Dravograd	2.680.209,00	
Murska Sobota	890.385,72	350.649,35
Jesenice	57.701.212,57	
Koper	16.385.547,37	
Maribor	12.270.439,56	73.002,00
Nova Gorica	3.032.164,00	
Sežana	18.157.420,95	257.526,73
Skupaj	218.323.419,56	1.51.655,24

Višina dajatev

Carinski urad	Leto 2003	Leto 2004	Leto 2005
Brežice		13.094,00	13.290.484,78
Ljubljana	126.340.866,00	252.061.110,00	81.841.356,56
Celje	844.378.044,00	34.161.661,00	12.068.199,05
Dravograd	1.017.020,00	1.342.421,00	2.680.209,00
Murska Sobota	126.897,00	4.900.992,00	890.385,72
Jesenice	17.548.980,00	29.274.570,00	57.701.212,57
Koper	4.198.242,00	9.677.304,00	16.385.547,37
Maribor	22.049.458,00	269.416.241,00	12.270.439,56
Nova Gorica	2.528.953,00	128.863.444,00	3.032.164,00
Sežana	12.536.649,00	24.981.901,00	18.157.420,95
Skupaj	1.030.725.109,00	754.692.738,00	218.323.419,56

Primerjava doplačil

Carinski urad	Leto 2003	Leto 2004	Leto 2005
Brežice		0,00	717.048,16
Ljubljana	2.844.410,00	90.365.813,00	15.987,00
Celje	0,00	1.884.836,00	96.442,00
Dravograd	0,00	0,00	
Murska Sobota	0,00	0,00	350.649,35
Jesenice	0,00	0,00	
Koper	0,00	0,00	
Maribor	103.332,00	10.184,00	73.002,00
Nova Gorica	76.131,00	204.850,00	
Sežana	64.342,00	0,00	257.526,73
Skupaj	3.088.215,00	92.465.683,00	1.51.655,24

Primerjava povračil

Največ preverjanj je bilo na področju uvrščanja blaga v carinsko tarifo, porekla blaga in zaključevanja postopkov z ekonomskimi učinki. Oddelki so se v veliki meri ukvarjali tudi z naknadnim pregledom carinskih deklaracij. Poudarek je bil na pravilnosti izpolnjevanja EUL.

Najpogostejše napake in nepravilnosti so se pojavljale pri določanju carinske vrednosti pri franšiznih pogodbah, pri določanju carinske vrednosti za sadje (limone), pri določanju stroškov prevoza za blago iz Kitajske. Pri zaključevanju postopkov aktivnega oplemenitenja je prihajalo do nepravilnosti zaradi napačnih izračunov prodaje blaga na domačem trgu.

2.7 Sistem analize tveganja (SAT)

Za učinkovitejše in uspešnejše delo službe se je v aprilu 2005 začelo z izvajanjem elektronskega sistema analize tveganja pri postopku carinjenja. Uvedeni so bili enotni standardi za upravljanje s tveganjem. Na podlagi predhodnega ovrednotenja informacij je bilo obdelanih 284 informacij s področja tveganja, za katere sta bila narejena analiza podatkov in ocena tveganj. Služba je na podlagi izdelanih analiz na lastno pobudo ali na podlagi prejetih informacij izdelala 249 profilov tveganja.

Carinskim uradom, sektorjem in drugim pristojnim organom je bilo o možnostih pojava nepravilnosti ali goljufij poslanih 106 dopisov, v katerih so bili podani predlogi za ukrepanje. V 26 primerih so bili prijete odgovori, v katerih je bilo ugotovljenih za 10.544.620,00 SIT premalo plačanih uvoznih dajatev.

V elektronski sistem analize tveganja je bilo v letu 2005 vnesenih 249 različnih napotkov za izvedbo potrebnih ukrepov s strani carinskih delavcev. Statistika napotkov v SAT in v kratkem času doseženi rezultati popolnoma upravičujejo uvedbo analize tveganja, ki bo v prihodnje zajela še druge carinske postopke.

Mesec	Vneseni napotki	Umaknjeni napotki	Aktivni napotki	Predlogi za naknadne kontrole	Doplačilo v SIT
April	15		15	1	186.183
Maj	66		81	3	2.180.205,00
Junij	20		101	10	472.544,00
Julij	16		117	5	725.291,00
Avgust	35		152	4	820.542,00
September	21	8	165	16	1.338.411,00
Oktober	21	1	185	1	3.471.343,00
November	36	3	218	4	2.681.860,00
December	19	7	230	6	460.648,00
Skupaj	249	19	1264	50	12.337.027,00

Rezultati analize tveganja

2.8 Kontrola namenske uporabe mineralnih olj

V letu 2005 so bile kontrole namenske uporabe pogonskih goriv v motornih vozilih izvedene na celotnem območju države. Skupno je bilo opravljenih 6263 kontrol namenske uporabe pogonskih goriv. Odkritih je bilo 588 primerov nenamenske uporabe goriva, kar predstavlja 9.39 % vseh kontrol.

Enota mobilne ekipe	Število vseh	Št. pozitivnih	Fizične osebe	s. p.	d. o. o.	d. d.	Domači	Tuji
Brežice	196	41	166	16	12	2	182	14
Celje	206	52	166	35	5	0	143	63
GCU	1	0	0	0	0	0	1	0
Jesenice	554	21	349	85	85	23	537	17
Koper	508	21	482	10	0	0	342	166
Ljubljana 1	865	94	728	69	0	1	860	5
Ljubljana 2	887	102	777	66	12	1	884	3
Maribor 1	342	46	315	22	2	0	279	63

Enota mobilne ekipe	Število vseh	Št. pozitivnih	Fizične osebe	s. p.	d. o. o.	d. d.	Domači	Tuji
Maribor 2	361	34	350	9	1	0	307	54
Murska Sobota	692	51	618	56	7	0	236	456
Nova Gorica	699	86	642	46	8	1	422	277
Sežana	952	40	850	53	19	1	449	503
Skupaj	6.263	588	5.443	467	151	29	4.642	1.621

Kontrola namenske uporabe mineralnih olj

V dogovoru s policijo so se izvajale skupne kontrole ob sodelovanju različnih policijskih enot (prometne policije, specializirane enote za nadzor prometa). Izvedenih je 78 skupnih akcij. Skupno delo in rezultati so popolnoma upravičili tak način sodelovanja in skupnega dela.

2.9 Izvršba

V letu 2005 so carinski izterjevalci prejeli v reševanje 358 zadev, od tega 83 v zvezi s trošarinami ter 275 v zvezi s carinami. 157 zadev je bilo zaključenih že na podlagi obvestila o neplačanem dolgu, v 173 zadevah je bila uvedena izvršba. V letu 2005 je bilo 250 zaključenih postopkov izvršb, ker je bil dolg v celoti izterjan. V 93 zadevah je bil postopek ustavljen iz drugih razlogov. Skupni znesek terjatev v zadevah, prejetih v reševanje, je bil 603.358.988,77 SIT. Od tega je bilo že na podlagi obvestila o neplačanem dolgu plačanih 73.554.945,67 SIT. Uspešno je bilo v postopku izvršbe izterjanih 189.419.870,33 SIT, vključno z glavnico, zamudnimi obrestmi in stroški.

Na področju mednarodnega sodelovanja v davčnih zadevah (Direktiva Sveta o vzajemni pomoči pri poravnavi davkov, št. 76/308, oziroma 4. del ZDavP-1) je bilo v letu 2005 prejetih in obravnavanih 14 zaprosil za pomoč pri izvršbi. Od teh je bilo 8 zadev zaključenih že v letu 2005, in sicer 3 zadeve, ker je organ države prosilke umaknil zaprosilo, v 2 zadevah, ker je dolžnik po poslanem obvestilu dolg poravnal sam, v 1 zadevi je bil tuj dolg uspešno izterjan, v 2 zadevah je Carinska uprava Republike Slovenije zaprosilo zavrnila, ker dolžnik v Republiki Sloveniji ne obstaja. Prejela je tudi 1 zaprosilo za zavarovanje plačila.

Carinska uprava Republike Slovenije je v letu 2005 zaprosila tujo evropsko upravo za pomoč v davčnih zadevah v 3 zadevah, in sicer za izterjavo carinskega dolga v 1 zadevi ter 2 za vročitev.

3 Boj zoper kriminalna dejanja

3.1 Carinske preiskave

Carinske preiskave so bili na področju zaščite finančnih interesov Republike Slovenije in EU usmerjene v ugotavljanje nepravilnosti pri poslovanju z mineralnimi olji, nepravilnosti pri prijavljanju carinske vrednosti, pri preferencialni obravnavi in uvrščanju v kombinirano nomenklaturu, pri sprostitvi blaga v prost promet, pri nezakonito vnesenemu carinskemu blagu na carinsko območje RS, nepravilnosti na področju potrjevanja potrdil za vračilo DDV ter nepravilnosti pri zaključevanju skupnega tranzitnega postopka, na področju omejitev in prepovedi pa je bil poudarek na ugotavljanju nepravilnosti pri prometu z vojaškim orožjem in opremo, pri izvozu blaga z dvojno rabo in prekursorjev.

Na področju zaščite finančnih interesov je bilo največ nepravilnosti v zvezi z zakonitim in nezakonitim vnosom mineralnih olj na območje RS iz drugih držav članic EU. Ugotovljene so nepravilnosti pri vključevanju stroškov in izdatkov v carinsko vrednost uvoženega blaga (licenčnine, prevozni stroški, manipulativni stroški), nepravilno vštevanje stroškov in izdatkov v davčno osnovo ob uvozu (stroški posredovanja, stroški zastopanja), uporaba ponarejenih potrdil o prometu blaga (tekstil, osebnih vozil) ter potrjevanju obrazcev za vračilo DDV in nepravilnosti pri zaključevanju skupnega tranzitnega postopka s pomočjo ponarejenih carinskih pečatov.

	2003	2004	2005
Št. inšpekcijskih pregledov	151	221	66
Št. predlogov za naknadni obračun	756	1485	1275
Vrednost doplačil	292.495.527	249.346.120	281.525.824
Vrednost zaseženega blaga	9.560.000	746.130	6.000.000
Št. predlogov za uvedbo post. o prekršku	124	303	47
Št. podanih kazenskih ovadb	2	2	10
Št. carinskih preiskav			62
Vrednost neplačanih dajatev na podl. preiskav			891.180.635
Št. obvestil o sumu storitve kaznivega dejanja			24

Delo carinske preiskovalne službe

3.2 Nezakonit vnos in nezakonit iznos prepovedanih drog in prekurzorjev

Zmanjševanje ponudbe prepovedanih drog je pomemben element pri reševanju problematike prepovedanih drog. Na tem področju lahko carinska služba naredi veliko. S primernim delom, opremo in sodelovanjem z drugimi organi pregona, ki prav tako delujejo na tem področju, lahko carinska služba prispeva svoj delež, ki ni zanemarljiv.

Na področju omejitev in prepovedi je bilo v enem primeru ugotovljen izvoz prekurzorjev za prepovedane droge brez ustreznega dovoljenja pristojnega urada. Število zasegov in zasežene količine prepovedanih drog v Sloveniji so v rahlem nihanju. Pri tem velja posebej omeniti, da sta se v letu 2005 povečala število zasegov in količina zaseženih prepovedanih drog tudi v državah, ki se nahajajo na t. i. balkanski poti, po kateri se odvija predvsem ilegalni promet heroina iz držav jugovzhodne Evrope v srednje in zahodnoevropske države.

Skupno je bilo odkritih 11 poskusov tihotapljenja drog. Največ zasegov prepovedanih drog je bilo na mejnih prehodnih z Hrvaško. Poleg tega je carinska služba v 3 primerih, v katerih je bilo zaseženih 26,867 kg heroina, nudila asistenco policiji.

Leto		2003	2004	2005
število zasegov		21	23	11
HEROIN	g	61163	28657	109238
KOKAIN	g	10	118100	0
MARIHUANA	g	60335	3852	3014
HAŠIŠ	g	7	7571	50
EKSTAZI	tablet	16	0	0
PSILOCIB GOBE	g	600	0	0
Tablete s seznama uredbe, I., II., III. skupina	kos	105	1.253	280

Zasežene droge

3.3 Nezakonit vnos orožja, cigaret in drugega blaga

Tihotapljenje orožja in streliva preko Slovenije še vedno teče. Odkritih je bilo 15 primerov poskusa tihotapljenja orožja in streliva čez državno mejo, predvsem v osebnih vozilih. Tako so bili odkriti avtomatska puška, lovska puška, revolver, 5 plinskih pištol, 3 kosi hladnega orožja in 239 nabojev različnih kalibrov.

Na področju preprečevanja tihotapljenja cigaret je opazen porast količine zaseženih cigaret za več kot 134 % in porast števila zasegov za približno 75 %. V 180 primerih je bilo tako zaseženih 59.416.340 kosov tihotapljenih cigaret v skupni vrednosti 1.514.392.079 SIT. Zasežene cigarete so bile v veliki večini namenjene trgovini v Veliki Britaniji, Belgiji, Nemčiji in Avstriji, kar je bilo razvidno iz opozorilnih napisov na škatlicah cigaret in z blagovne znamke, značilne za posamezno državo.

Najpogosteje zasežena znamka cigaret je Marlboro s 60,1 %, sledijo pa Superkings s 18,9 %, Lambert & Butler s 9,6 % in Memphis s 4,4 %.

Leto	2003	2004	2005
Št. zasegov	17	136	180
Št. zaseženih cigaret (kos)	13.845.460	25.308.380	59.416.340
Vrednost	352.883.928	645.055.051	1.514.392.079

Količina in vrednost zaplenjenih cigaret po letih

Tihotapljenje zaščitene ali ogrožene vrste se kljub izvedenim opozorilnim akcijam še vedno nadaljuje. Carinska služba je odkrila 42 primerov poskusa tihotapljenja zaščitene ptice ali drugih vrst in zasegla 542 različnih vrst koral, polžev, školjk, kač v alkoholu in medvedje kože.

Odkritih je bilo pet deviznih prekrškov, v katerih so bila začasno zasežena plačilna sredstva v vrednosti 75.947.710 SIT.

Na področju zaščite kulturne dediščine so delavci carinske službe v dveh primerih preprečili iznos šivalnega stroja in petrolejk za kočijo.

Poleg blaga, ki je podvrženo omejitvam in prepovedim, je bilo v 84 primerih zaseženo tudi komercialno blago. Med pomembnejše zasege štejemo zaseg šestih zabojnikov zamrznjenega perutnine (race, piščanci in piščančji fileti) v skupni teži 122.702 kg in vrednosti 43.068.975 SIT. Poleg tega je carinska služba zasegla različne vrste drugega komercialnega blaga (morski sadeži, divjačinsko meso) ter zadržala večje število pošiljk zaradi suma ponarejanja blagovne znamke.

3.4 Nadzor nad izvozom blaga z dvojno rabo ter prometom z vojaškim orožjem in opremo

Carinska uprava Republike Slovenije je poleg poostrelega rednega carinskega nadzora izvoza blaga z dvojno rabo in prometom z vojaškim orožjem in opremo obravnavala 9 primerov suma kršitve področne zakonodaje ter pri tem ni ugotovila nepravilnosti.

Carinska uprava Republike Slovenije je na podlagi sprejetih sklepov v okviru komisije za nadzor izvoza blaga z dvojno rabo in strokovne komisije za izdajo predhodnih mnenj v postopku izdaje dovoljenj za promet z vojaškim orožjem in opremo ter na podlagi lastnih izkušenj in izkušenj tujih uprav aktivno izvajala vse ukrepe, ki so pripomogli k učinkovitejšemu nadzoru. Okrepila je nadzorne mehanizme, dodatno izobraževala carinske delavce, sodelovala na domačih in mednarodnih konferencah, sestankih in delavnicah.

3.5 Prekrški

V letu 2005 je bilo pri carinskih uradih Carinske uprave Republike Slovenije uvedenih 1.056 postopkov zaradi prekrškov po Zakonu o izvajanju carinskih predpisov Evropske skupnosti (ZICPES), Zakonu o trošarinah in Zakonu o carinski službi. Rešenih je bilo 580 zadev, od tega je bilo 7 primerov kasneje ustavljenih, v 52 primerih je bil izrečen opomin, v ostalih 521 primerih pa je bila izdana kaznovna odločba. Vloženih je bilo 15 predlogov za določitev uklonilnega zapora, podan je bil 1 predlog za prisilno izterjavo globe in prejetih je bilo 13 zahtev za sodno varstvo. Na dan 31. 12. 2005 je tako pri vseh carinskih uradih še 476 nerešenih zadev.

3.6 Referati za zatiranje tihotapstva (RZT)

Sodobni trendi v mednarodni menjavi zahtevajo hiter in enostaven pretok blaga in ljudi. Tem zahtevam je v letu 2005 sledila tudi carinska služba. Po drugi strani je služba posvetila veliko pozornost odkrivanju in preprečevanju nezakonitega vnosa blaga na območje RS.

Tudi številne akcije poostregega nadzora nad prevoznimi sredstvi, blagom, osebami in namensko uporabo mineralnih olj, ki so jih delavci RZT opravljali samostojno ali v dogovoru s policijo ali drugimi službami, so dale dobre rezultate ter še bolj poglobile plodno in uspešno sodelovanje med službama. Delavci RZT so sodelovali tudi v akcijah, ki so jih organizirale inšpekcijske službe (tržna, prometna, davčna, delovna ...)

Tako so referati za zatiranje tihotapstva izvedli 930 akcij poostregega nadzora, od tega 647 na mejnih prehodih drugih CU, 143 v sodelovanju s policijo, 48 v sodelovanju z prometnim inšpektoratom, 2 v sodelovanju s tržno inšpekcijo, 11 v sodelovanju z oddelki za preiskave, 35 na gradbiščih ter 23 v okviru mednarodnih akcij (morska deklica, Shadow in Varno nebo). Poleg tega so nudili 27 asistenc carinskim in policijskim uradom.

Odkritih je bilo 36 prirejenih mest za skrivanje blaga na različnih mestih prevoznih sredstev in 78 dostopov do blaga brez poškodovanih carinskih oznak.

Referati za zatiranje tihotapstva so izrekli 1133 glob v skupni vrednosti 57.220.000 SIT.

3.7 Mednarodno administrativno sodelovanje

V letu 2005 je CURS poleg 34 sporočil AM prejela 163 zahtevkov za medsebojno administrativno pomoč, in sicer: 7 od OLAF-a, 63 od držav članic ES ter 83 od tretjih držav (predvsem Hrvaške, BiH in Srbije). V tujino pa je bilo posalnih 88 zahtevkov za medsebojno administrativno pomoč: 4 na OLAF, 46 v druge države članice EU ter 38 v tretje države.

3.8 Mednarodne akcije

Carinska uprava Republike Slovenije je sodelovala pri pripravi, organizaciji in koordinaciji 8 mednarodnih akcij: Shadow (SECI), Save Haven (SECI), Black Pearl (SECI), Morska deklica, Prism Task Force, ROOTS, FAKE in HIO.

Mednarodne akcije so bile usmerjene v preprečevanje tihotapljenj drog, cigaret, ponaredkov različnih blagovnih znamk in mineralnih olj v potniškem in blagovnem prometu.

3.9 Delovna skupina Sveta EU za carinsko sodelovanje

Skupina strokovnjakov se sestaja štirikrat letno in obravnava predvsem skupne carinske akcije in druge oblike operativnega carinskega sodelovanja oziroma sodelovanja med carinskimi upravami držav članic EU. V okviru te skupine se načrtujejo skupne carinske akcije, nato pa analizira njihov potek ter preučujejo ugotovitve in morebitna priporočila. Plenarna skupina za carinsko sodelovanje se sestane enajstkrat na leto. Ta skupina obravnava širše carinsko sodelovanje (tudi v političnem kontekstu carinske unije EU) in sodelovanje s tretjimi državami. V letu 2005 je bil poseben poudarek na boju proti terorizmu in dejavnostih carinskih uprav v njem.

4 Uporaba informacijske tehnologije in uvedba e-poslovanja

Glavne aktivnosti CURS v letu 2005 na področju informacijske podpore carinski službi so bile:

- zagotavljanje delovanja carinskega informacijskega sistema (CIS),
- vsebinsko in tehnološko prilagajanje CIS zaradi zahtev Evropske komisije,
- vključevanje v aktivnosti, povezane z e-poslovanjem državne uprave,
- vzdrževanje obstoječe in nabava nove strojne in komunikacijske računalniške opreme.

4.1 Povezljivost s sistemi Evropske skupnosti

4.1.1 CCN/CSI

CCN/CSI predstavlja okolje oziroma tehnološko infrastrukturo za povezovanje informacijskih sistemov carinskih in davčnih uprav držav, ki so vključene v Evropsko skupnost. Sistem je bil v celoti vpeljan v letu 2003 in je s svojim stabilnim delovanjem v letu 2005 predstavljal ustrezno podlago za delovanje TARIC, NCTS, CCN Mail, ISPP in spletnih aplikacij.

4.1.2 TARIC

Sistem, ki je bil 1. 5. 2004 v celoti in uspešno prenesen v produkcijo, deluje ustrezno, vključno s SOAP-funkcijami, ki zunanjim uporabnikom omogočajo izračun dajatev ter pregledovanje in prevzem operativnih podatkov iz produkcijske zbirke, ki je dnevno osvežena s podatki iz Bruslja.

4.1.3 NCTS

Od 1. 5. 2004, ko je bil sistem prenesen v produkcijo, uspešno deluje, vključno v povezavi s CIS. Za uspešno delovanje in nadgrajevanje sistema je potrebno:

- tekoče zagotavljanje delovanja in izvajanje operativnih nalog, kar vključuje aktivno (24/7/365) spremljanje delovanja, sodelovanje s pogodbenim izvajalcem in nadzor izvajanja nalog MCC/ECN systemske administracije; pomoč uporabnikom, tranzitni pisarni ter NCTS-HelpDesku; dnevno spremljanje IE906 (sporočil o napakah), analiziranje problemov; reševanje problematike v povezavi s traderskimi aplikacijami (3NET in ZZI) ter spremljanje upravljanja dovoljenj in spremljanje MUG problematike;
- vzdrževanje in posodabljanje strojne opreme ter licenčne programske opreme, poleg nabave dodatnih čitalcev črtne kode ter uporabniških licenc (Weblogic, Tuxedo, TSM, Oracle) je bila v letu 2005 največja investicija nabava novega clustra za potrebe produkcije MCC/ECN (dva strežnika Bull Escala PL 450 R in novo zunanje diskovno polje Bull CX 300 ter dve 2-portni Brocade stikali in 2 FC kontrolerja);
- dopolnjevanje in dograjevanje aplikacije MCC z razširitvijo NCTS-HelpDesk aplikacije na potrebe CURS-HelpDeska; dokončanje WEBMCC v. 1.5 (MCC administracija, nadzorne funkcije za notranje uporabnike) in HelpDesk v. 2.0 (osnovna verzija NCTS-HelpDeska & CURS HelpDeska); prehod MCC/ECN produkcije na višjo verzijo aplikacij (MCC P32.230); inštalacija nujnih popravkov aplikacij na MCC/ECN produkciji (MCC P32.231); izdelava okrevalnega načrta in preizkus ponovne vzpostavitve MCC/ECN produkcije za primer katastrofe; prehod MCC/ECN produkcije na fazo 3.2.2; priprava prehoda MCC/ECN produkcije na NTP (končna izvedba v letu 2006).

4.2 Vključevanje v e-poslovanje državne uprave

Nove potrebe in želje uporabnikov, integracija vsebin in želja po neposrednem upravljanju z internetnim spletom, so bili glavni razlogi za pobudo o prenovi intra-/internetnega spleta CURS. Dodaten razlog je tudi sklep Vlade RS o začetku izvajanja Strategije delovanja in razvoja državne uprave RS na svetovnem spletu, ki nalaga službi nove naloge za delovanje carinske službe na svetovnem spletu. Tako je bil ob koncu leta 2004 imenovan nov uredniški odbor in odprt je bil projekt za prenavo in integracijo carinskega intra in interneta.

V začetku leta 2005 je Ministrstvo za javno upravo (MJU) objavilo smernice in navodila za enotno zasnovano spletnih strani državnih organov ter izbralo orodje (Typo3), pogodbenega izvajalca in za vse državne organe pripravilo enotno okolje za njihove spletne strani.

CURS je ustavil predvidene aktivnosti za pridobitev pogodbenega izvajalca in prenavo svojih spletnih strani ter se aktivno vključil v vse aktivnosti, predlagane s strani MJU. Tako je Carinska uprava Republike Slovenije izdelala navigacijske strukture za nov internet; oblikovali in pripravila strukturo spletnih strani (TYPO3); izvedla izobraževanje za skrbnike sistema TYPO3; v sodelovanju z MJU in

njihovim pogodbenim izvajalcem iskala tehnične rešitve za izvedbo intraneta; pričela z vsebinsko prenovo in prenosom obstoječih spletnih strani CURS v novo okolje.

4.3 Tehnološka podpora

V oddelku za tehnološko podporo so se izvajale pomembnejše stalne naloge:

- skrbništvo strežnikov: upravljanje objektov, arhiviranje in restavracija podatkov;
- skrbništvo osebnih računalnikov, prenosnikov in tiskalnikov (menjave, nadgradnje, vzdrževanje);
- protivirusna zaščita: redne nadgradnje za strežnike in za delovne postaje, pomoč uporabnikom glede virusov in hoaxov, odstranjevanje okuženih datotek;
- skrbništvo elektronske pošte: upravljanje z uporabniki in listami, pomoč uporabnikom;
- tehnična podpora informatikom CU:
- pri skrbništvu strežnikov in odpravi napak na strežnikih,
- pri odpravi težav na osebnih računalnikih, prenosnikih in tiskalnikih,
- uporabi in skrbništvu e-pošte,
- odpravljanju ostalih problemov v zvezi z ITkT;
- tehnična podpora Sektorju za preiskovalne zadeve (AFIS);
- dodeljevanje kartic SecurID za dostop do HKOM-a v sodelovanju s CVI;
- podpora elektronskemu poslovanju (digitalna elektronska potrdila);
- koordinacija in nadzor pogodbenih zunanjih izvajalcev za tehnično in sistemsko vzdrževanje opreme.

Ob tem so bile izvedene tudi pomembnejše projektne naloge:

- koordinacija zunanjih izvajalcev pri migraciji strežnikov CURS (41);
- priprava in izvedba javnih naročil za nabavo računalniške in aktivne mrežne opreme (zbiranje in presoja potreb, priprava tehnične dokumentacije, presoja tehničnega dela razpisne dokumentacije, organizacije delitve nove opreme);
- sodelovanje pri projektiranju in nadzoru nad izvedbo lokalnih računalniških omrežij ter planiranje in uvedba ITkT za nove MMP na južni meji;
- vodenje projekta za prenovo RIP na CURS, ki je del prenove CIS-06 (uvedba digitalnega podpisa, XML struktur ...);
- sodelovanje z MJU DEUP (razpis za izvajalca vzdrževanja v PDC na DEUP, EPKO);
- informacijska varnostna politika (izvedba ocene stanja na področju IT v CURS, priprava izjave vodstva o vpeljavi sistema informacijskega varovanja v CURS /sprejeta/, priprava krovne politike sistema informacijskega varovanja v CURS in področnih politik /e-pošta in internet/).

4.4 Razvoj in delovanje carinskega informacijskega sistema

Vzdrževanje CIS in TIS je potekalo po veljavni pogodbi in na ustaljeni način z zunanjim izvajalcem (ZZI). V letu 2005 sta bila izvedena dva javna razpisa za prenovo CIS. Pomembnejše aktivnosti na področju CIS v letu 2005 so bile:

- potekala je prenova CIS glede prilagajanja EU za področje carinjenja in nadzora;
- potekala je tehnološka prenova RIP, ki se bo nadaljevala tudi v letu 2006;
- dopolnjena je aplikacija za evidenco dovoljenj v CIS z novimi tipi dovoljenj;
- dopolnjena je aplikacija MKT na Obrežju, Gruškovju in Jelšanah;
- potekala je prenova finančnega modula;
- nadaljevalo se je dopolnjevanje TIS;
- uvedena je aplikacija za evidenco kontrol;
- potekala je prenova aplikacije za pisarniško poslovanje;
- nadzor, dopolnjevanje in spreminjanje kontrole podatkov v CIS poteka po poslovniku sodelovanja med naročnikom in izvajalcem. Spremembe in dopolnitve kontrol se opravijo z aplikacijo za vodenje poslovnih pravil v Sektorju za davčne in carinske postopke;
- služba za pomoč uporabnikom GCU deluje uspešno. V letu 2005 je prejela 773 zahtevkov, od tega je 12 še v reševanju, ostale so bile rešene. Službi za pomoč uporabnikom za področje TARIC-a in sistema NCTS delujeta na Jesenicah in v Novi Gorici

4.5 Analiza podatkov in priprava poročil CURS in zunanjim uporabnikom

4.5.1 Periodična poročila

4.5.1.1 Mesečna poročila:

- GCU, Sektor za trošarine: trošarinske dajatve, trošarinski zavezanci, vračila trošarin, cigarete, mineralna olja in plin;
- SURS: trošarinske dajatve, vračila trošarin, prehodi meje (tovornjaki);
- MF: trošarinske dajatve, vračila trošarin, cigarete, mineralna olja in plin;
- DURS: DDV;
- CURS, CU za SURS: mesečna statistika – prehodi meje (tovornjaki);
- DURS: poročilo o trošarinskih zavezancih, poročilo o imetnikih trošarinskih dovoljenj, poročilo o zneskih obračunane trošarine;
- MG: podatki o vnesenih količinah nafte in njenih derivatov;
- ZORD: podatki o vnesenih količinah nafte in njenih derivatov;
- GCU, Sektor za carinske in davčne postopke: postopek 42 in dajatev 45;
- GCU, Sektor za finančne zadeve in nabave: poročilo o dajatvah, način plačila A.

4.5.1.2 Trimesečna poročila:

- Evropska komisija: merjenje rezultatov (poročilo o številu deklaracij ECL in kontrolah),
- Agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja – uvoz in izvoz etilnega alkohola,
- MG: 15 največjih podjetij po tarifah in državah,
- GCU, Sektor za tarifo, vrednost in poreklo: izpis za potrebe SKP,
- DURS: poročanje o postopku 4200.

4.5.1.3 Letna poročila:

- letno poročilo carinske službe (analitski podatki, preglednice, grafi),
- merjenje rezultatov: poročanje Komisiji EU v Bruselj (poročilo o dovoljenjih za poenostavljene postopke, carinskih skladiščih, računalniški opremi, licencah, kadrih).

4.5.1.4 Intranetno poročanje (tedensko posodabljanje podatkov)

- GCU, Sektor za finance: poročilo o DDV in stat. vred. – uvoz in izvoz):
 - število pooblaščenih uporabnikov na GCU: 2;
 - število različnih povpraševanj v letu 2005: 146;
- GCU, Sektor za TVP (poročanje o kvotah): število različnih povpraševanj v letu 2005: 1789;
- MKGP (uvoz in izvoz določenih kmetijskih in živilskih proizvodov):
 - sumarni in podrobni pregledi za kmetijske in živilske proizvode: tar. št. 1–24;
 - število pooblaščenih uporabnikov na MKGP: 1;
 - število različnih povpraševanj v letu 2005: 615;
- MGD (uvoz in izvoz določenih kmetijskih in živilskih proizvodov, plemenitih kovin ...):
 - sumarni pregledi za določene kmetijske in industrijske proizvode;
 - število pooblaščenih uporabnikov na MGD: 8;
 - število različnih povpraševanj v letu 2005: 654;
- Agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja (uvoz in izvoz določenih kmetijskih in živilskih proizvodov, ribe, ovce):
 - število pooblaščenih uporabnikov na AKTRP: 1;
 - število različnih povpraševanj v letu 2005: 77;

4.5.1.5 Intranet analitike GCU – podatkovni vir carinskih podatkov za analitične namene

V letu 2005 je bila intranetna aplikacija dopolnjena z novimi funkcionalnostmi, namenjenimi analizi podatkov. Na intranetni strani Oddelka za analizo podatkov je bilo v letu 2005 izpisanih 38.314 različnih povpraševanj s strani 1.328 različnih uporabnikov.

V letu 2005 je informatika še naprej vzdrževala intranetne aplikacije za potrebe Sektorja za tarifo, vrednost in poreklo s podatki o uredbah EU in kvotah ter intranetni aplikaciji za potne naloge (sredi leta ukinjena – MFRAC) in telefonski imenik CURS za potrebe uporabnikov CURS.

4.5.1.6 Poročila na zahtevo

V letu 2005 je informatika prejela 447 pisnih zahtevkov za izpis podatkov po naročilu (en zahtevek ponavadi zahteve za izdelavo več izpisov). Od 447 zahtevkov jih je bilo 178 izdelanih za carinske urade in 269 za GCU ter razna podjetja, DURS in ministrstva.

Vsebinsko je bilo narejenih 218 izpisov iz podatkov EUL, 50 izpisov iz podatkov ECL, 145 izpisov iz carinskega nadzora, 16 izpisov iz potrdil DDV-VP, 18 izpisov pa iz raznih drugih vsebin.

Pri izdelavi izpisov so se večinoma uporabljale transakcije Oracle SQL, občasno pa tudi transakcije CICS v povezavi z Oracle SQL, intranet analitike GCU, v manjši meri pa tudi PL/I (TSO). Podatki se dokončno oblikujejo s programom MS Excel.

4.6 Okolje centralnega računalnika

4.6.1 Pooblastila v aplikacijah CIS in EUCIS

Nadaljnje vzdrževanje sistem pooblastil v CIS-u ter EUCIS-u (definiranje novih uporabnikov, spremembe gesel zaradi pozabljenosti uporabnikov, definiranje novih profilov, menijev ... ter dodeljevanje le-teh uporabnikom).

Stanje uporabnikov sistemov CIS in EUCIS na dan 31. 12. 2005:

- število definiranih uporabnikov - aplikacija CIS: 2.586;
- število definiranih uporabnikov - aplikacija EUCIS/SICIS: 1.584;
- število definiranih uporabnikov - aplikacija uvajalni EUCIS/SICIS: 1.580;
- število definiranih uporabnikov - aplikacija TSO: 83.

4.6.2 Pooblastila v aplikaciji TIS

Nadaljnje vzdrževanje sistema pooblastil v TIS-u (definiranje novih uporabnikov, spremembe gesel zaradi pozabljenosti uporabnikov, definiranje novih profilov, menijev ... ter dodeljevanje le-teh uporabnikom ...). Stanje uporabnikov TIS-a na dan 31. 12. 2005: 2.402.

4.6.3 Izpisi v aplikaciji CIS

Stalno dopolnjevanje transakcij za izdelavo analitskih izpisov ima namen doseči kar največjo funkcionalnost in tako uporabnikom omogočiti, da si čim več izpisov izdelajo sami. Vsako proženje analitskega izpisa se zabeleži:

- število uporabnikov, ki so sprožili izpise v EUCIS-u v l. 2005: 111 (GCU: 15, CU skupaj: 96);
- skupaj sproženih analitskih izpisov v EUCIS-u v l. 2005: 5.209 (GCU: 899, CU skupaj: 4.310).

4.7 Intrastat

Intrastat je sistem, ki zagotavlja podatke o pretoku blaga med državami članicami EU. Z ukinitvijo mejnih carinskih postopkov se izgubi običajen vir podatkov o zunanji trgovini, tj. carinska deklaracija ali ECL. Države članice so dolžne z vstopom v EU poročati v okviru in po pravilih sistema intrastat.

Med CURS in Statističnim uradom RS je bil sklenjen dogovor, po katerem je carina prevzela naloge zajema podatkov o trgovinski izmenjavi med državami Skupnosti in Slovenijo, kar je osnova za pripravo podatkov notranje statistike ali intrastat. Zaradi odprave carinskih postopkov na meji z Italijo, presežka delavcev na tej meji in razpoložljivega prostora je CURS v Novi Gorici ustanovila skupino za zbiranje podatkov intrastat kjer dela 29 ljudi. Glavne naloge skupine so:

- vzdrževanje registra podjetij, ki poročajo,
- nadzor nad poročanjem,
- izvajanje kontrol,

- informiranje in pomoč uporabnikom sistema.

Aplikacija za vodenje intrastata omogoča visoko raven avtomatizacije in podpore tako podjetjem, ki poročajo, kot tudi carinskim delavcem. V sistem intrastata je zavezanih poročati okrog 5500 podjetij, ki mesečno pošljejo svoja poročila. Le okrog 5% podjetij je poslalo svoja poročila šele po prejemu opozorila ali opomina. V letu 2005 je bilo opravljenih 25 kontrol v poročevalskih enotah.

5 Izboljšanje strokovnosti dela zaposlenih in pogojev za njihovo delo

5.1 Človeški viri

Carinska uprava Republike Slovenije je v letu 2005 nadaljevala z načrtovanimi aktivnostmi na kadrovskem področju, ki so bile predvidene že ob reorganizacij CURS zaradi vstopa RS v EU. Aktivnosti so bile usmerjene zlasti na izvajanje »Dogovora o izvajanju razporeditev oziroma premestitev zaposlenih v CURS«, ki je bil sklenjen med CURS in Sindikatom carinikov Slovenije dne 16. 4. 2004. Predvsem je šlo za realizacijo dogovorjenega v zvezi z izvajanjem nadomestnih zaposlitev tako, da so se nadomestne zaposlitve izvajale na lokacijah, kamor je bilo na oddaljenejši lokacije dela zaradi reorganizacije premeščenih največ carinskih delavcev. Do večjega števila nadomestnih zaposlitev je zato prišlo v CU Brežice in CU Ljubljana za delo na Izpostavi Metlika.

V letu 2005 je bilo med drugim tudi zaradi zagotavljanja delovnih mest za izvedene premestitve znotraj CURS izvedenih osem sprememb Akta o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v CURS (v nadaljevanju: akt). Večja sprememba akta je bila izvedena zaradi uveljavitve inšpekcijskega nadzorstva kot novega nadzorno kontrolnega ukrepa v carinski službi po Zakonu o inšpekcijskem nadzorstvu (Uradni list RS, št. 56/02, v nadaljevanju: ZIN), ki ga izvaja nova kategorija pooblaščenih uradnih oseb na delovnem mestu carinskega inšpektorja v uradniškem nazivu inšpektor.

5.1.1 Kadrovska struktura carinske službe in zaposlovanje v letu 2005

Na dan 31. 12. 2005 je bilo v carinski službi zaposlenih skupaj 1829 delavcev. Kadrovska struktura zaposlenih na dan 31. 12. 2005 odraža stanje, kot sledi iz preglednic.

Zaposleni po stopnjah strokovne izobrazbe, 31. 12. 2005											
Izobrazba	OŠ	II	III	IV	V	VI	VS	UN	MG	DR	Skupaj
GCU	4	1	0	5	70	14	33	133	8	1	269
Celje	0	0	0	5	86	15	8	21	1	0	136
Dravograd	4	0	0	2	8	5	2	12	2	0	35
Jesenice	1	0	0	1	22	11	10	14	2	0	61
Koper	8	1	1	5	130	30	12	26	1	0	214
Ljubljana	6	0	1	4	144	43	31	65	5	0	299
Maribor	5	0	5	1	128	26	10	35	4	0	214
Murska Sobota	5	0	1	4	69	19	2	31	0	0	131
Nova Gorica	3	0	0	5	43	15	11	25	1	0	103
Sežana	4	1	0	9	91	36	15	27	2	0	185
Brežice	1	0	0	1	123	22	22	11	2	0	182
Skupaj	40	3	8	42	914	236	156	400	28	1	1829

Zaposleni po starosti, spolu in vrsti delovnega razmerja, 31. 12. 2005						
Organizacijska enota	a	b	c	d	e	f
GCU	269	39,9	102	6	15	1
Celje	136	42,6	37	1	1	0
Dravograd	35	47,3	16	0	0	1
Jesenice	61	45,9	18	0	0	1

Zaposleni po starosti, spolu in vrsti delovnega razmerja, 31. 12. 2005						
Organizacijska enota	a	b	c	d	e	f
Koper	214	41,8	43	0	0	1
Ljubljana	299	42,0	123	10	0	3
Maribor	214	43,5	49	0	1	2
Murska Sobota	131	43,9	52	1	0	4
Nova Gorica	103	45,0	40	1	0	0
Sežana	185	43,2	55	0	1	1
Brežice	182	37,5	33	6	1	0
Skupaj	1829	43,0	568	25	19	14

a – število zaposlenih v notranji organizacijski enoti

b – povprečna starost zaposlenih

c – število zaposlenih žensk

d – število pripravnikov

e – število zaposlenih za določen čas – brez upoštevanja pripravnikov za določen čas

f – število zaposlenih z manj kot polnim delovnim časom

V letu 2005 je prenehalo delovno razmerje 37 delavcem.

Delovno razmerje je prenehalo delavcev zaradi razlogov, kot sledi:

- 12 delavcem na podlagi sporazuma,
- 18 delavcem zaradi upokojitve,
- 1 delavcem zaradi smrti,
- 4 delavcem zaradi poteka delovnega razmerja, sklenjenega za določen čas,
- 1 delavcu zaradi mirovanja pravic,
- 1 delavec je bil razporejen v drug državni organ, Policijo.

V letu 2005 se je v carinski službi zaposlilo 66 delavcev, od tega:

- 55 delavcev kot nadomestna zaposlitev,
- 2 vrhunška športnika za določen čas, kot nadomestna zaposlitev,
- 1 delavec se je vrnil na delo z mirovanja pravic,
- 8 študentov Vlade RS.

V letu 2005 so bile izvedene začasne in stalne premestitve med enotami v sestavi.

5 začasnih razporeditev:

- 3 v Cu Ljubljana,
- 1 v Cu Celje,
- 1 v Cu Maribor.

32 stalnih razporeditev:

- 5 v Cu Brežice,
- 4 v Cu Celje,
- 1 v Cu Dravograd,
- 17 v Cu Maribor,
- 4 v Cu Murska Sobota,
- 1 v Cu Nova Gorica.

V letu 2005 so bile na kadrovskem področju izvedene tudi razne druge pomembnejše aktivnosti. V skladu s sklepom Vlade RS, z dne 14. 12. 2005, je bilo za vse zaposlene v Carinski upravi RS izvedeno preverjanje verodostojnosti dokazil o doseženi izobrazbi. Preverjenih je bilo 1834 dokazil. Od 1667 odgovorov, ki smo jih prejeli, so bili, z izjemo enega, vsi pozitivni. Za 120 delavcev, ki so šolanje končali v eni izmed republik bivše SFRJ in smo se za potrditev verodostojnosti njihovih dokazil obrnili

na Ministrstvo za zunanje zadeve, odgovor še pričakujemo, enako za 46 delavcev, ki so šolanje zaključili v Sloveniji.

Nedorečena in spreminjajoča zakonodaja z delovnopravnega področja je v veliki meri vplivala na obseg dela s kadrovskega področja. Število pritožb javnih uslužbencev zoper odločitve o pravicah in obveznostih javnih uslužbencev, če izvzamemo leto 2004, ko je bilo število vloženih pritožb v primerjavi s preteklimi leti zaradi pritožb delavcev zoper akte o premestitvi zaradi reorganizacije veliko večje, postopno narašča. Povečuje se zlasti število pritožb v zvezi s postopki javnih natečajev. V nekaterih primerih je temu vzrok nedorečena in pomanjkljiva zakonodaja, ki dopušča različne interpretacije zakonskih določb in nas tako sili k iskanju dodatnih mnenj oziroma razlag posameznih zakonskih določb na pristojne organe.

5.1.2 Podelitev priznanj carinske službe

V letu 2005 je carinska služba praznovala 14. obletnico samostojnosti, zato so bila ob carinskem prazniku delavcem za najvišje dosežke in uspehe pri delu podeljena priznanja carinske službe, in sicer 3 carinske plakete, 8 zlatih, 8 srebrnih in 5 bronastih carinskih znakov. Skupaj z priznanjem carinske službe so dobitniki prejeli tudi denarne nagrade, in sicer prejemniki carinske plakete 100.000, 00 SIT, prejemniki zlatega znaka 85.000,00, prejemniki bronastega znaka 70.000,00 SIT in prejemniki bronastega znaka 55.000,00 SIT bruto.

5.2 Izboljšanje pogojev za delo

Za nemoteno in učinkovito delovanje carinske službe je pomembno, da so zagotovljeni ustrezni pogoji za delo. Ta cilj se dosega z zadostnim obsegom financiranja v okviru sprejetega proračuna ter racionalno in k ciljem usmerjeno porabo sredstev. Delež porabe vseh sredstev za delovanje carinske službe v vseh neto pobranih dajatvah (vse pobrane dajatve so zmanjšane za vrnjene dajatve), za katere je nadzornik Carinska uprava Republike Slovenije, za leto 2005 je znašal 3,5 %.

5.2.1 Tekoči in investicijski odhodki

Carinska uprava Republike Slovenije je v okviru državnega proračuna za leto 2005 izvajala tri podprograme, in sicer v sklopu:

- programa 0204: Davčna in carinska administracija, podprogram Carinska administracija;
- programa 0302: Mednarodno sodelovanje in udeležba, podprogram Sodelovanje z mednarodnimi finančnimi institucijami;
- programa 0804: Vzpostavitev južne meje, podprogram z istim nazivom.

V najobsežnejšem podprogramu Carinska administracija se je proračun izvrševal na naslednjih proračunskih postavkah:

- 3096 Plače,
- 3420 Materialni stroški,
- 7391 Tekoče vzdrževanje objektov CURS,
- 7392 Organizacija carinskih iger alpskih držav,
- 2849 Investicije in investicijsko vzdrževanje državnih organov,
- 1215 Stroški hrambe in prodaje carinskega in drugega blaga ter
- petih namenskih postavkah, na katerih se zbirajo sredstva od odprodaje stvarnega premoženja, ki ga upravlja carinska služba, odškodnine in sredstva, dosežena z oddajo poslovnih prostorov v najem.

V okviru podprograma Sodelovanje z mednarodnimi finančnimi institucijami sta bili odprti postavki:

- 1642 Sredstva za sodelovanje Slovenije v mednarodnih organizacijah in
- 7863 Sodelovanje v programu CUSTOMS – tuja donacija.

Podprogram Vzpostavitev južne meje se je v prvotno sprejetem proračunu za leto 2005 izvrševal v okviru postavke 1641 Vzpostavitev nadzora na južni meji, po sprejetem rebalansu pa na postavki 5469 pod istim nazivom. Poraba je bila evidentirana samo na drugi postavki.

V prvotno sprejetem proračunu za leto 2005 je bilo Carinski upravi RS na vseh treh podprogramih namenjenih 14.774.235 tisoč SIT, po rebalansu 13.736.679 tisoč SIT, veljavni proračun pa je konec leta znašal 13.522.085 tisoč SIT. Razlog za zmanjšanje z rebalansom sprejetega proračuna je v tem, da so bile v proračun vključene tudi plače uslužbencev, ki so bili ob vstopu v EU prerazporejeni v druge državne organe, in stroški za vzdrževanje mejnih prehodov, na katerih carinska služba ne opravlja več nalog nadzora. Razlika med z rebalansom sprejetim in veljavnim proračunom v višini 214.594 tisoč SIT je posledica opravljenih prerazporeditev na postavke in s postavk Carinske uprave RS, refundacij iz naslova plač in višje donacije evropskih sredstev za izobraževalni program Carina ter sprememb v višini sredstev na petih namenskih postavkah.

Sredstva za plače zaposlenih predstavljajo skoraj 80 % proračuna carinske službe. Z rebalansom sprejeti proračun za plače je znašal 10.667.170 tisoč SIT, veljavni po opravljenih prerazporeditvah in vplačanih refundacijah 10.547.707 tisoč SIT, realizacija postavke pa je bila še nekoliko nižja, in sicer 10.499.185 tisoč SIT oziroma 99,54 % glede na veljavni proračun, predvsem zato, ker je bila nadomestna zaposlitev večjega števila delavcev v okviru dovoljenega obsega realizirana šele konec leta 2005.

Na postavki za materialne stroške je bilo v sprejetem proračunu 2.222.284 tisoč SIT. Po opravljenih prerazporeditvah se je veljavni proračun zmanjšal na 1.986.056 tisoč SIT in je bil realiziran v višini 1.779.911 SIT oziroma 89,62 % glede na veljavni proračun. Razlogi za zmanjšanje so vzpodbujanje racionalne porabe sredstev, zmanjšanje stroškov vzdrževanja mejnih prehodov, ki jih carinska služba ne upravlja več, ker na njih ne opravlja več kontrole prometa blaga, ter večji obseg plačevanja izdatkov za informatizacijo iz investicijskih sredstev. V spodnji preglednici je prikaz porabe po kontih za leti 2004 in 2005 ter njuna primerjava:

Proračunska postavka/konto	Poraba 2004 v SIT	Poraba 2005 v SIT	2005/2004
Pisarniški in splošni material ter storitve	866.658.000	792.895.000	91,49
Posebni material in storitve	154.683.000	151.081.000	97,67
Energija, voda, komunala, komunikacije	390.426.000	344.516.000	88,24
Prevozni stroški in storitve	102.659.000	97.731.000	95,20
Izdatki za službena potovanja	87.484.000	81.728.000	93,42
Tekoče vzdrževanje	119.337.000	106.163.000	88,96
Najemnine in zakupnine	177.896.000	147.439.000	82,88
Drugi operativni odhodki	52.582.000	58.358.000	110,98
Skupaj	1.951.725.000	1.779.911.000	91,20

Prikaz porabe po namenih, vir podatkov: MFERAC

Postavka za tekoče vzdrževanje objektov je bila sprejeta v višini 15.000 tisoč SIT, veljavni proračun je znašal 10.320 tisoč SIT, realizacija pa je bila le malenkost nižja. Tudi na tej postavki lahko podobno kot v okviru materialnih stroškov ugotovimo, da je zmanjšanje potrebnih sredstev odraz zmanjšanja števila objektov, v katerih carinska služba izvaja svoje naloge.

Na postavki za hrambo in prodajo carinskega in drugega blaga je bilo v sprejetem državnem proračunu 35.098 tisoč SIT, veljavni je bil s prerazporeditvami povečan na 39.837 tisoč SIT, izplačil iz proračuna pa je bilo za 36.797 tisoč SIT. Iz omenjene postavke se poravnavajo stroški hrambe in prodaje neskupnostnega blaga. Hrambo in prodajo vozil opravlja pooblaščen zunanji izvajalec, hrambo in prodajo ostalega blaga pa carinski uradi. V primerjavi s preteklim letom se je ta postavka skoraj prepolovila, saj je zaradi zmanjšanja obsega zunanje meje tudi količina zaplenjenega ali odstopljenega blaga nižja. Posledično so tudi prihodki, doseženi s prodajo neskupnostnega blaga, nižji.

V sprejetem državnem proračunu za leto 2005 je bilo na postavki za organizacijo carinskih alpskih držav 3.373 tisoč SIT, realizirana je bila skoraj v istem obsegu.

Na postavki za investicije in investicijsko vzdrževanje je imela Carinska uprava Republike Slovenije v sprejetem državnem proračunu 487.552 tisoč SIT. Po opravljenih prerazporeditvah je veljavni proračun

znašal 636.607 tisoč SIT in je bil realiziran v višini 629.522 tisoč SIT. V letu 2005 so se bistveno zmanjšale nabave prevoznih sredstev in opreme, večja vlaganja pa so bila izvršena v investicijsko vzdrževanje poslovnih stavb v notranjosti države in informatizacijo.

Proračunska postavka/konto	Poraba v 2004	Poraba v 2005	2005/2004
Nakup zgradb in prostorov	211.560	220.652	104,30
Nakup prevoznih sredstev	32.043	4.708	14,69
Nakup opreme	275.759	184.924	67,06
Investicijsko vzdrževanje objektov	62.865	128.339	204,15
Nakup nematerialnega bogastva	44.196	90.899	205,67
Skupaj	626.423	629.522	100,49

Prikaz porabe po namenih (v tisoč SIT), vir podatkov: MFERAC

Postavka za udeležbo Slovenije v mednarodnih organizacijah je znašala v sprejetem in veljavnem proračunu 4.600 tisoč SIT, realizirana pa je bila v skoraj isti višini. Iz omenjene postavke se poravna letna članarina za članstvo v Mednarodni carinski organizaciji. Za sodelovanje v programu Carina je Carinska uprava Republike Slovenije na namenski postavki načrtovala donacijo v višini sprejetega proračuna 40.000 tisoč SIT; donacija je bila zaradi številnih aktivnosti še višja, in sicer 52.762 tisoč SIT, sredstva so bila porabljena v višini 33.151 tisoč SIT, ostanek se prenese in realizira začete aktivnosti v letu 2006.

Na postavki za vzpostavitev nadzora na južni meji je imela Carinska uprava Republike Slovenije v sprejetem proračunu 229.813 tisoč SIT, v veljavnem pa 203.747 tisoč SIT. V skladu s sprejetim delilnikom nabav in sklepom Vlade RS mora carinska služba na mejnih prehodih na zunanji meji EU sama poskrbeti za informatizacijo in posebno opremo. Realizacija postavke in primerjava s preteklim letom je v preglednici:

Proračunska postavka/konto	Poraba v 2004	Poraba v 2005	2005/2004
Nakup prevoznih sredstev	17.262	18.156	105,18
Nakup opreme	307.546	183.093	59,53
Skupaj	324.808	201.249	61,96

Prikaz porabe po namenih (v tisoč SIT), vir podatkov: MFERAC

5.2.2 Javna naročila

Carinska uprava Republike Slovenije je v letu 2005 izvedla številne postopke za oddajo javnih naročil, in sicer odprte postopke, postopke s pogajanjem, omejene postopke (2. fazo) in postopke oddaje javnih naročil male vrednosti. Prvo fazo omejenih postopkov je izvedlo Ministrstvo za javno upravo, Direktorat za e-upravo in upravne procese. Carinska uprava Republike Slovenije je sodelovala je tudi pri skupnih javnih naročilih po Uredbi o izvedbi postopkov oddaje skupnih javnih naročil za potrebe upravnih organov (Uradni list RS, št. 111/03 in 52/05).

Vrsta postopka	Št. postopkov v letu 2004	Št. postopkov v letu 2005
Odpri postopek	10	13
Postopek s pogajanjem	4	2
Omejeni postopek	0	3
Javno naročilo male vrednosti	62	52
Skupno javno naročilo	0	1

Pregled javnih naročil, vir: Evidenca javnih naročil CURS

Večina izvedenih javnih naročil v letu 2005 je bremenila proračunske postavke: materialni stroški, investicije in investicijsko vzdrževanje, vzpostavitev južne meje in tekoče vzdrževanje objektov CURS.

Predmeti javnih naročil, ki so se financirali iz materialnih stroškov, so: službena obleka, čiščenje prostorov, pisarniški, računalniški in drugi material, vzdrževanje pisarniške opreme, vzdrževanje programske opreme, izvajanje tečajev tujih jezikov itd.

V okviru investicijskih izdatkov se je nabavila razna oprema: programska in strojna oprema (delovne postaje, prenosniki, strežniki ipd.), pisarniško pohištvo, pisarniška oprema, oprema za carinski laboratorij, oprema za preiskovalno službo in prevozna sredstva. Na poslovnih objektih v notranjosti države se je izvajalo investicijsko vzdrževanje. Opravljene so bile tudi nadgradnje že obstoječe programske opreme. Nove nabave so bile izvedene predvsem zaradi zamenjave obstoječe zastarele opreme v uporabi carinske službe ter z namenom vzpostavitve ustreznih informacijskih sistemov, ki omogočajo normalno delovanje Carinske uprave RS po vstopu v EU ter povezavo z evropskimi informacijskimi sistemi.

5.2.3 Sodelovanje pri vzpostavitvi zunanje meje EU

Tudi v letu 2005 so predstavniki Carinske uprave RS zelo aktivno sodelovali pri pripravljanih in izvedbenih aktivnostih izgradnje mejnih prehodov na južni meji skladno s terminskim programom Ministrstva za javno upravo, kjer se tudi zagotavljajo sredstva za izgradnjo. Investicijske aktivnosti na južni meji so po prioriteten programu izgradnje razdeljene v štiri sklope:

1. MKT – 6 mejnih prehodov: Obrežje, Jelšane, Gruškovje, ŽP Dobova, Luka Koper, Letališče Brnik;
2. 12 mejnih prehodov: Metlika, Slovenska vas, Rogatec, Dragonja, Sečovlje, Sočerga, Podgorje, Starod, Rigonci, Meje, Zavrč, Središče ob Dravi;
3. 13 mejnih prehodov: Babno Polje, Podplanina, Petrina, Vinica, Orešje, Bistrica ob Sotli, Imeno, Dobovec, Zgornji Leskovec, Ormož, Razkrižje, Gibina, Petišovci;
4. 27 mejnih prehodov za obmejni promet po SOPS-u .

V okviru prvega sklopa sta bila v letu 2005 dograjeni še MKT Gruškovje in ŽP Dobova, za letališče Brnik se je pripravljala projektna dokumentacija. V drugem sklopu so prvi trije prehodi končani, zato so bile najboljše aktivnosti na mejnih prehodih Dragonja, Starod in Središče ob Dravi, ki se financirajo iz programa PHARE, ter v Zavrču, Sočergi in Sečovljah, pri ostalih pa gre zaradi prenizkega obsega zagotovljenih sredstev predvsem za pripravo dokumentacije. V tretjem prioriteten sklopu se je zaradi pomanjkanja finančnih sredstev dogajalo več od idejnih projektov samo na mejnih prehodih Dobovec, Bistrica ob Sotli in Petišovci. Vsi mejni prehodi za obmejni promet iz četrtega sklopa so bili zgrajeni in predani v uporabo v letu 2004, nekateri pa še ne obratujejo.

5.3 Usposabljanje in izpopolnjevanje

Znanje, veščine in spretnosti so najpomembnejši viri vsake organizacije. CURS je namenila posebno pozornost strokovnemu usposabljanju in izpopolnjevanju carinskih delavcev, saj lahko le ustrezno strokovno usposobljeni delavci sledijo in se prilagajajo hitrim tehnološkim spremembam v družbi, se vključijo v izpolnjevanje poslanstva in uresničevanje strategije carinske službe ter se pripravljajo za delo v EU.

V skladu s sprejetimi strateškimi nalogami so bili pripravljani oziroma prenovljeni naslednji programi:

- okvirni program mentorstva kandidatu za opravljanje strokovnega izpita po ZCS,
- splošni del programa usposabljanja za pripravnike in novo sprejete delavce,
- program usposabljanja za carinskega izterjevalca,
- program usposabljanja za carinskega svetovalca – inšpektorja,
- programa usposabljanja za carinika,
- program usposabljanja za carinskega inšpektorja za izvajanje inšpekcijskega nadzora.

Pripravljani sta bili naslednji pravni podlagi:

- Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o strokovnem izpitu in izobraževanju delavcev carinske službe in
- Akt o nadaljnjem izobraževanju delavcev CURS.

5.3.1 Pregled usposabljanja in izpopolnjevanja carinskih delavcev

Osnova za izpeljavo usposabljanja in izpopolnjevanja je bil sprejeti okvirni program usposabljanja in izpopolnjevanja carinskih delavcev v letu 2005. Po podatkih, zbranih v Oddelku za izobraževanje, je bilo v letu 2005 izvedenih 254 različnih oblik funkcionalnega usposabljanja, ki se jih je skupaj udeležilo 2047 carinskih delavcev (preglednica 1). Posamezni delavci so se udeležili več kot samo enega usposabljanja. Skupaj je evidentiranih 7.782 pedagoških ur usposabljanja po dejavnostih ali 39.189 ur usposabljanja na vse udeležence. Povprečno število dni usposabljanja je 3,58 dneva na enega zaposlenega delavca CURS, od tega je 1,30 dneva strokovnega usposabljanja in izpopolnjevanja na enega zaposlenega delavca CURS.

Usposabljanja se je udeležilo 552 delavcev GCU in 1495 delavcev iz carinskih uradov. Posamezni delavci so se udeležili več kot enega usposabljanja. V primerjavi z letom 2004 je število delavcev, ki so se usposabljali, zmanjšalo za 23,93 %, kar je posledica prenehanja usposabljanja zaradi priprav na vstop v EU.

Organizacijska enota	Število udeležencev							
	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
GCU	378	475	329	604	424	570	732	552
Brežice							122	248
Celje	38	151	104	94	86	104	129	102
Dravograd	34	118	44	67	37	54	64	34
Jesenice	72	284	92	160	59	62	100	58
Koper	116	221	76	157	84	199	171	162
Ljubljana	119	361	223	319	163	268	312	345
Maribor	118	373	116	180	59	124	186	168
Murska Sobota	111	275	79	117	64	135	156	117
Nova Gorica	108	247	137	203	67	121	530	92
Sežana	110	256	115	203	89	131	189	169
Skupaj CU	826	2286	986	1500	708	1198	1959	1495
SKUPAJ GCU in CU	1204	2761	1315	2104	1132	1768	2691	2047

Pregled udeležencev usposabljanja po lokacijah oziroma uradih v preteklih letih

Vrsta usposabljanja	Št. akt.	Število udeležencev po lokacijah											Skupaj udelež.
		GCU	BR	CE	DR	JE	KP	LJ	MB	MS	NG	SE	
osnovno usposabljanje	19	16	95	16	5	7	12	80	14	9	9	13	276
strokovno specialistično	43	143	2	2	1	1	2	5	2	1	0	1	160
drugo strokovno	58	126	127	75	27	30	119	225	132	84	29	148	1122
jezikovno usposabljanje	35	78	22	8	1	4	19	30	17	20	7	4	210
osnovno računalniško	11	54	0	0	0	15	0	0	0	0	37	0	106
strokovno računalniško	8	11	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	12
<i>Fast Stream</i>	5	4	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	5
s tujo pomočjo	75	120	2	1		1	10	4	3	3	9	3	156
SKUPAJ	254	552	248	102	34	58	162	345	168	117	92	166	2047

Pregled udeležencev usposabljanja po vrstah usposabljanja

5.3.1.1 Osnovno usposabljanje

Osnovno usposabljanje je namenjeno pripravnikom in novo zaposlenim delavcem, ki morajo opraviti pogoje, določene s sistemizacijo, torej strokovne izpite oziroma preskuse znanja v skladu z Zakonom o javnih uslužbencih, Zakonom o prekrških, Zakonom o inšpekcijskem nadzoru in Zakonom o carinski službi.

Vrsta usposabljanja	GCU	BR	CE	DR	JE	KP	LJ	MB	MS	NG	SE	Skupaj
program za carinskega svetovalca-inšpektorja	3	14	2		1	1	2	2		1	2	28
splošni del za pripravnike in novo sprejete	5	19	1				14		1	1	1	42
priprava na strokovni izpit za imenovanje v naziv – DIJU	1										1	2
priprava na strokovni izpit za imenovanje v naziv – SUI		18	1			14					1	34
priprava na strokovni izpit za inšpektorja		3	8	5	5	6	19	10	7	3	7	73
priprave na strokovni izpit iz poslovanja z dokumentarnim gradivom	1	3	1			2		1		1		9
priprave na strokovni izpit iz upravnega postopka za delavce s srednjo izobrazbo		37	1				30					68
priprava na strokovni izpit iz upravnega postopka za delavce z višjo, visoko in univ. izobrazbo	3											3
strokovno usposabljanje za vodenje in odločanje v prekrškovnem postopku			1			2				2		5
usposabljanje za skrbnike orožja	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	10
usposabljanje za nošenje in uporabo strelnega orožja v CS	2											2
SKUPAJ	16	95	16	5	7	26	66	14	9	9	13	276

Pregled udeležencev osnovnega usposabljanja po lokacijah

5.3.1.2 Dopolnilno usposabljanje

Dopolnilno usposabljanje se izvaja s pomočjo zunanjih izvajalcev. V letu 2005 smo izpeljali jezikovno in računalniško usposabljanje ter usposabljanja za vodje. V sistematično jezikovno usposabljanje je vključenih 210 delavcev. V letu 2005 je 29 delavcev opravljalo izpit za pridobitev javno veljavnega jezikovnega certifikata. Od leta 1997 do konca leta 2005 je pridobilo različne javno veljavne certifikate o znanju angleškega, nemškega oziroma francoskega jezika 84 delavcev CURS.

Vrsta usposabljanja	GCU	BR	CE	DR	JE	KP	LJ	MB	MS	NG	SE	Skupaj
osnovno računalniško usposabljanje	54				15					37		106
jezikovno usposabljanje	78	22	8	1	4	19	30	17	20	7	4	210
vodenje letnega pogovora	2	1	1			1	3					8
metode in tehnike organiziranja in vodenja	11	1	1	1	1	1	1	1	1		1	20

Številčni pregled udeležencev dopolnilnega usposabljanja po lokacijah

5.3.1.3 Strokovno usposabljanje in izpopolnjevanje

Različnih vrst strokovnega usposabljanja se je udeležilo 1438 delavcev, kar predstavlja 1,30 dneva strokovnega usposabljanja in izpopolnjevanja na enega zaposlenega delavca CURS. Izvajalci tega usposabljanja so bili domači in tuji strokovnjaki ter delavci CURS. V letu 2005 je bil dan poudarek strokovnemu usposabljanju za carinske inšpektorje za izvajanje inšpekcijskega nadzora, usposabljanju s področja zaključevanja tranzitnih postopkov in tihotapljenja drog.

Vrsta usposabljanja	GCU	BR	CE	DR	JE	KP	LJ	MB	MS	NG	SE	Skupaj
nadzor snovi, ki povzročajo tanjšanje ozonskega plašča	5	1	1	1	2	1	7	2	1	1	2	24

Vrsta usposabljanja	GCU	BR	CE	DR	JE	KP	LJ	MB	MS	NG	SE	Skupaj
uporaba aplikacije za vnos podatkov o izvedenem inšpekcijskem nadzoru	6		5	4				4	6			25
zaključevanje tranzitnih postopkov	3	22	16	4	3	29	34	32	26	5	32	206
izvajanje nadzora na mejnih prehodih	17	6	4			7	7	3		6	7	57
prepovedane droge	47	81	22			54	89	55	24		73	445
usposabljanje za carinskega inšpektorja – dodatno praktično usposabljanje (postopek o prekrških)		3	7	5	5	6	19	10	7	3	7	72
usposabljanje za carinskega inšpektorja – dodatno praktično usposabljanje (ZUP in ZIN)	2	3	8	5	5	6	19	10	7	3	7	75
usposabljanje za carinskega inšpektorja –osnovno knjigovodstvo pri inšpekcijskih pregledih v podjetju		3	8	5	5	6	19	8	7	3	7	71
enotna upravna listina in carinski nadzor	16	4	4	3	5	5	15	6	5	3	5	71

Pregled udeležencev strokovnega usposabljanja, izvedenega s predavatelji CURS

Posamezni delavci so se udeležili tudi drugih vrst usposabljanja, ki so jih izpeljale zunanje strokovne ustanove iz Slovenije.

5.3.1.4 Usposabljanje s tujo pomočjo

V primerjavi z letom 2004 se je število usposabljanj s tujo tehnično pomočjo zmanjšalo, kar je posledica vstopa Slovenije v EU. 75 usposabljanj s tujo pomočjo ali 29,53 % vseh izpeljanih oblik usposabljanja v letu 2005 se je udeležilo 156 sodelavcev (to je 7,62 % vseh delavcev, ki so se usposabljali v letu 2005). Usposabljanja s tujo pomočjo so potekala v okviru programov Carina 2007 (8 izmenjav, 22 seminarjev, delavnic in tečajev), *Fiscalis* 2003-2007 (6 izmenjav, 5 seminarjev in delavnic), *Taiex* (4 seminarji), dvostranskega sodelovanja (1 študijski obisk) in še nekaterih drugih programov. Delavci CURS so se udeležili 12 dejavnosti, ki jih je organiziral Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF).

Izvajalec/program	GCU	BR	CE	DR	JE	KP	LJ	MB	MS	NG	SE	Skupaj
Carina 2007	34	1				5	4			9	1	54
<i>Bilateral</i>	2											2
<i>Taiex</i>	16					1						17
<i>Fiscalis</i>	10				1	1		1	2		1	16
Drugi	58	1	1			3		2	1		1	67
SKUPAJ	120	2	1		1	10	4	3	3	9	3	156

Pregled udeležencev usposabljanja, izvedenih s tujo pomočjo

5.3.2 Strokovna pomoč tujim upravam

V letu 2005 je bila CURS gostiteljica 3 individualnih in 1 skupinske enotedenske izmenjave (5 udeležencev), ki so potekale v okviru programov Carina 2007 in *Fiscalis* 2003-2007; izmenjav so se udeležili delavci nizozemske in slovaške carinske službe ter trošarinski delavci iz Avstrije, Poljske, Finske, Švedske in Irske. Izmenjave so pokrivala naslednja področja: droge, zunanja meja EU in trošarine.

6 Izboljšanje mednarodne vloge carine

6.1 Dvostranski sporazumi o carinskem sodelovanju

Na področju splošnega carinskega sodelovanja in dvostranskih odnosov o medsebojni pomoči v carinskih zadevah so v letu 2005 potekale naslednje aktivnosti:

Podpisani so bili sporazumi o medsebojni pomoči v carinskih zadevah med Republiko Slovenijo in Republiko Bolgarijo, med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško ter med Republiko Slovenijo in Republiko Poljsko. Namen sporazumov o medsebojni pomoči v carinskih zadevah z drugimi državami je izboljšanje sodelovanja med carinskimi upravami držav podpisnic.

Poleg pogajanj o navedenih podpisanih oziroma parafiranih sporazumih so v letu 2005 potekale še naslednje aktivnosti:

Nadaljevala so se pogajanja o besedilih sporazumov o medsebojni pomoči v carinskih zadevah med Republiko Slovenijo ter Srbijo ter Črno goro, med Republiko Slovenijo in Republiko Turčijo, med Republiko Slovenijo in Rusko federacijo. Pogajanja z navedenimi državami so potekala korespondenčno. V letu 2006 načrtujemo nadaljevanje pogajanj o že začelih sporazumih o medsebojni pomoči v carinskih zadevah z drugimi državami.

Glede na to, da je sporazum o medsebojni pomoči v carinskih zadevah med Republiko Slovenijo in Republiko Turčijo že potrdila Vlada RS, je mogoče pričakovati njegov podpis v prvi polovici leta 2006.

Ker je področje sodelovanja v carinskih zadevah dobro urejeno v okviru Evropske unije, ki ima sklenjene številne tovrstne sporazume oziroma protokole, zaenkrat Carinska uprava Republike Slovenije ne načrtuje začetka pogajanj z drugimi državami, razen morda v izjemnih primerih zaradi zelo tehtnih strokovnih razlogov. Tak možnost so npr. pogajanja o sporazumu o sodelovanju z organizacijo UNMIK Kosovo, čeprav je to v precejšnji meri odvisno od razvoja politične situacije na Kosovu.

Po vstopu Slovenije v EU se je pojavila praksa, da skušajo nekatere nove članice EU urejati na mednarodni ravni posamezna strokovna vprašanja svojega delovnega področja s pripravo specialnih sporazumov ali dogovorov o urejanju posameznih strokovnih vprašanj. Taka pobuda je prišla npr. iz Madžarske, za izmenjavo določenih vrst carinskih informacij, podobno se je zgodilo pri trošarinah, kjer je pobuda prišla iz Češke. CURS take pobude obravnava selektivno, glede na dejanske potrebe in smiselnost podpisovanja takih dogovorov.

6.2 Dvostranska strokovna pomoč

6.2.1 Hrvaška

Na zaprosilo Republike Hrvaške za pomoč pri pristopnih pogajanjih pri poglavju o carinski uniji je Carinska uprava Republike Slovenije organizirala več sestankov, na katerih so bili hrvaški strani predstavljene izkušnje pri vključevanju v EU. Na sestanku najvišjih predstavnikov obeh uprav je bil položen temelj za projekt poskusne izmenjave operativnih podatkov na meji z namenom, da bi okrepili nadzor nad blagom, ki prehaja mejo, in preprečili nelegalno trgovino.

6.2.2 Makedonija

Ko je Evropski svet odobril Republiko Makedoniji status kandidatke za članstvo v EU, se je obrnila na slovensko carino s prošnjo za pomoč pri uvajanju carinske zakonodaje Skupnosti v makedonski pravni red, predvsem z namenom zagotoviti trajni razvoj in posodobitev carinskih postopkov. Carinska uprava Republike Slovenije je makedonski carini pomagala z nasveti ter z dostavo in razlago strateških dokumentov EU, potrebnih za nadaljnje aktivnosti in razvoj carinske službe Republike Makedonije.

6.3 Izvajanje Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (ZDIJZ)

Carinska uprava Republike Slovenije je v letu 2005 prejela 59 zahtev za dostop oziroma ponovno uporabo informacij javnega značaja. Od tega je bilo 5 zahtev za prosti dostop v preteklem letu v skladu z Zakonom o dostopu do informacij javnega značaja zavrženih, in sicer zaradi varovanja poslovne skrivnosti, davčne tajnosti, upravnega postopka, osebnih podatkov oziroma zaradi dejstva, ker organ ni razpolagal z zahtevano informacijo. V vseh ostalih primerih je bilo zahtevam prosilcev ugodeno. Poleg pasivne dolžnosti posredovanja informacij ob danem zahtevku prosilca je Carinska uprava Republike Slovenije izpolnila tudi aktivne naloge organa zavezanca, predvidene v ZDIJZ, ki so redno vzdrževanje in mesečno posodabljanje kataloga informacij javnega značaja, objavljenega na spletnih straneh carine (<http://carina.gov.si/slov/index.htm>), posredovanje javnih informacij v svetovni splet in priprava letnega poročila o izvajanju imenovanega zakona.

6.4 Stiki z javnostjo

Med naloge informiranja javnosti v carinski službi uvrščamo pripravo sporočil za medije ob večjih zasegih in dogodkih za splošno javnost, novinarske konference ob večjih dogodkih, redno sodelovanje z medijskimi hišami in novinarji (intervjuji, izjave strokovnih oseb, pojasnila, demantiranje prispevkov, snemanje oddaj) ter posredovanje informacij na njihove pisne zahteve. Dnevno se spremljajo pojavnost carinske službe v medijih in druge informacije, ki se nanašajo na delovanje carinske službe.

Eno pomembnejših orodij obveščanja javnosti in medijev je sporočilo za javnost. Lani je bilo novinarskim hišam posredovanih 24 sporočil za javnost. Nanašala so se predvsem na zaseg drog, orožja, cigaret, zaščitene živalskih in rastlinskih vrst, blaga, ki ga je prepovedano uvažati ali uvažati, omejene količine (kvote), skupne mednarodne carinske akcije v boju proti ponaredkom (cigaret, tekstila), dan carinske službe ter konferenco o carinskem sodelovanju držav JV Evrope. Na novinarski konferenci je bil novinarjem v sodelovanju s predstavniki Policije predstavljen tudi večji zaseg heroina.

Pisni zahtevki novinarjev so vsebovali predvsem vprašanja s področja novosti carinskih postopkov po vstopu Slovenije v EU, tovarnega in potniškega prometa, s področja izvajanja ukrepov ob pojavu ptičje gripe, prepovedi uvoza in izvoza zaščitene vrste živali in rastlin, s področja zaščite pravic intelektualne lastnine in vnosa nevarnih snovi, škodljivih za okolje, ter pristojnosti in delovanja referatov za zatiranje tihotapstva s poudarkom na kontroli namenske uporabe kurilnega olja.

Poleg informiranja in sodelovanja z mediji izdaja carinska služba tudi interno glasilo za zaposlene, informiranje okolja pa poteka še preko spletnih strani. V letu 2005 so bile izdane tri številke glasila, ki so ga prejeli vsi zaposleni.

6.5 Internet – informiranje okolja preko spletnega strežnika www.gov.si/curs

Carinska uprava Republike Slovenije je tudi v letu 2005 skrbela za sprotne informacije o svojem delovanju na svetovnem spletu. Mesečno je bilo zabeleženih okrog 300.000 obiskov spletnih strani carine.

Z željo po še boljšem in hitrejšem informiranju uporabnikov spletnih strani CURS ter v skladu s smernicami Ministrstva za javno upravo je bil v letu 2005 narejen načrt prenove spletne strani CURS. Pri tem bodo doseženi večja odzivnost carinskega spleta, tehnološko poenotenje in vsebinsko preoblikovanje spletnih strani.